

Bütün yurd komployu tel'in ediyor

Düşüncesiz ve hain bir kaç şahsın Atatürk'e komplo hazırladıkları haberi bütün memlekette derin bir teessür uyandırmış ve her yerde komplocuları tel'in eden toplantılar yapılmıştır. Ulu Önderi canı gibi hattâ canından daha çok seven ve ona yapılacak her hareketi kendine yapılmış bir tecavüz sayan türk ulusunun bu içtem tezahürü kayde değer bir önem ifade etmektedir. Bir tek ses gibi, memleketin bu suikast karşısındaki düşüncesini ve nefretini gösteren toplantılara aid yüzlerce imza taşıyan telgraflardan bir kaçını koyuyoruz:

Bayındırda

Bayındır, 19 — En büyüğümüz Atamızın şahsında varlığınıza kastetmek isteyenlerin bu melunca teşebbüslerini nefret ve lânetle karşıladık. Böyle teşebbüsler türkün tarihini lekelemekten başka bir şey yapmamakla bera-

ber gözbebeğimiz Atatürk'e karşı yan bakanların en kestirme yoldan cezalarını görmelerini bekleriz.

Zonguldakta

Zonguldak, 20 (A.A.) — Türk ulusunun yaratıcı, yaşatıcı ve en kutsal varlığına kıymak isteyenler olduğunu duyan zonguldaklılar dünyada bu kadar vatan vicdansız insanların yaşayabileceğini görmek bahtsızlığı karşısında ızdırabla sarsıldılar. Büyük Öndere uzanan eli tarihin ve ulusun çarpan kalbini koparmak için uzanan melun bir pençedir. Türk ulusuna ve türkün en ulusuna karşı saldımağı kuranların onun yarattığı devrimi ve cumurluğu korumağa andiçen türk çocuğu tarafından ezileceğini unutmamak lâzımdır. Ulu Önder türkün ve türk tarihinin başında türk ülküsünün bir bayrağı gibi kutsaldır.

TÜRK - SOVYET SPOR TEMASLARI

Dün geceki güreşler

Sovyet güreş takımı dün üçüncü temasını ulusal takımımızla yaptı. Bunun için Halkevi tiyatro salonu hazırlanmıştır. Salon türk-sovyet bayraklarıyla süslenmişti. Yer yer partimizin bayrakları asılmıştır.

Dün gece Halkevinin 600 kişiden çok adam almayan salonu tıklım tıklım dolu idi. Maçları hazırlayan kurul biletlerin sayımını bittiğini bildiren toplar atıldıktan sonra Halkevi'nde satılacağı ilan etmişti. Bir çok kimseler bilet almak için akın akın gitmişler ve kısa bir zamanda hiç bilet kalmamıştır. Bilet almadan dönenler pek çoktur. Maçların sonuçlarını öğrenmek isteyen bir kalabalık da güreşlerin sonuna kadar Halkevinin etrafından ayrılmamışlardır. Seyirciler arasında Sü ve Güm-rükler Bakanları, Sovyet Büyük elçisi B. Karahan ve elçilik bü-yükleri, birçok saygınlık, türk spor teşkilatı başkanları ve gazeteciler vardı.

Maçlara 21 de başlanılacaktı. Sovyet takımında yarı ağırda Deriç hasta olduğundan konuklarımız 6 kişi olarak güreşmek istiyorlardı. Arşulusal tüzüğe göre buna imkân yoktu. Onun için bizim takımından hasta olan Saim de güreştirilmedi ve iki ulusal takım beşer kişi olarak karşılaştılar.

Türk takımı: Filizde - küçük Hüseyin, en hafifte - Yaşar, yarı

ortada - Yusuf Aslan, ortada - Nuri, ağırda - Mehmet.

Sovyet takımı: filizde - Zeonski, en hafifte - Baskakof, yarı ortada - Katolin, ortada - Zolotof, ağırda - Konca.

Her iki takımdan hafifte: Saim - Sokolof ve yarı ağırda; Deriç - Mustafa maçı yapılmamış. Halbuki en önemli maçlar bunlardı ve takımımızın en çok kazanmak umudu olan kategorilerden ikisi bu ağırlıklardı.

Saat 22,15 de iki takım alkışlar arasında minder üzerinde yer aldılar. Sovyet sporcuları kırmızı, türk güreşçileri mavi mayolar giymişlerdi. Ortada güreş federasyonumuzun değerli ve çalışkan başkanı Ahmet Fetkeri duruyordu. B. Fetkeri biraz ilerledi, bu temasın önemini ve faydasını anlatan bir söylev verdi. Ondandan sonra iki takım birbirlerine bayrak verdiler ve birbirlerinin şereflerine bağır-dılar. Bando mızıkacı Enternasyonal ve Erkinlik marşlarını çaldı. Mızıkacı Erkinlik marşını çalarken salonu dolduran bütün halk marşı bir ağızdan okudular.

Küçük Hüseyin - Zeonski maçı:

İlk olarak filizde; küçük Hüseyin - Zeonski karşılaştılar. Küçük Hüseyin çok atak ve üstün güreşiyordu. Bütün yağlıların söz birliğiyle, sayı hesabıyla kazanmış sayıldı.

(Sonu 5. inci sayıfada)

Sovyet sporcuları şerefine verilen şöleden bir enstantane

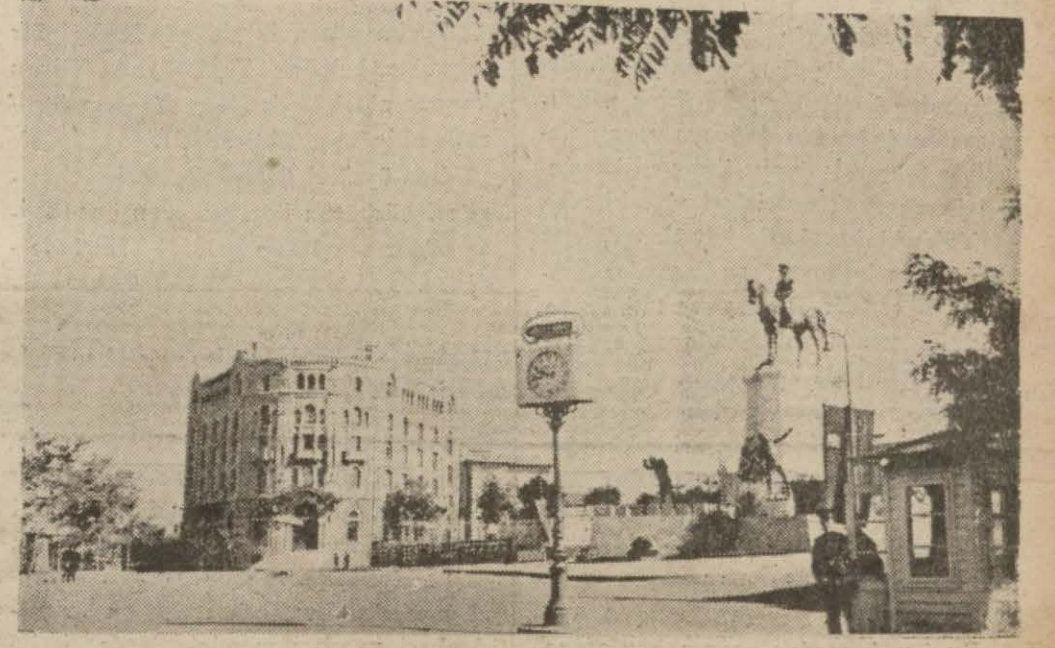
ANKARANIN NÜFUSU 123.000 !

Genel nüfus sayımı nasıl yapıldı?

Sayım memurları ile beraber dolaşan arkadaşlarımız dün gördüklerini anlatıyorlar

Dün sabaha karşı beşi yirmi geçiyor ve biz gazeteden yeni çıkıyoruz. Her zaman bu saatte gecenin ve geçmiş 24 saatin cadde-ler üzerinde bıraktığı süprüntüyü, tozu, kirliliği silmek ve iki saat sonra caddeleri dolduracak ankaralıya temiz bir yol üzerinde yürümek imkânını vermek için sokakları dolduran uraym çöpçülerini bugün göremiyoruz. Zaten olsa bile onları görmeye imkân yoktur: Ankara'nın bütün nakil vasıtaları koskoca uray otobüslerinden, 935 modeli kübik otomobillerden tutunuz da köşe başlarının en eski, emektar taksilerine kadar hepsi Taşhan'ın önüne yığılmıştır. Projektörlerin ağaran günün ilk ışıkları altında daha sarılaşmış görülen parıltıları Atatürk anıtının dört yanını bir elektrik sergisinin gözleri kamaştırıran bir köşesi gibi aydınlatıyor.

Korne sesleri arasında yavaş yavaş ve zorlukla karşı tarafa geçi-

Saat 9,45: ortalıkta kimseler yok

yoruz. Saat 5,5... koca alan bir seferberlik "üssülhareke", si gibi kaynaşiyor. Bu da bir seferberlik değil midir? Hem de bir mmtaka seferberliği değil... Bütün yurdd-

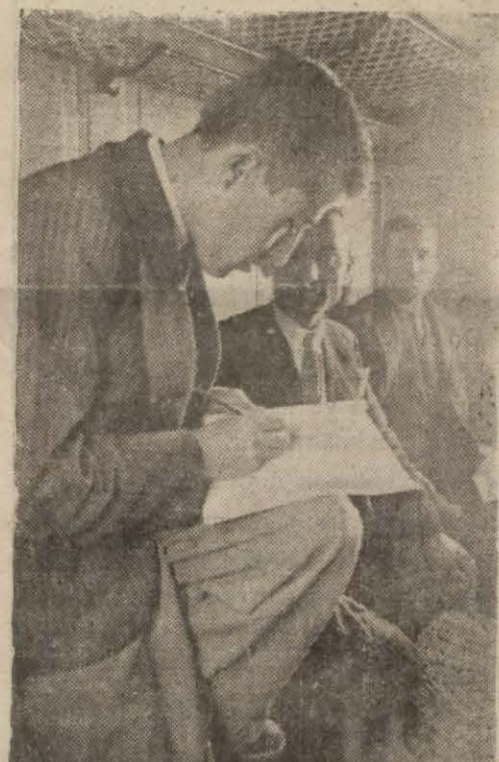
aynı gün ve aynı dakikada aynı şartlar içinde yapılan bir seferberlik, ki Başbakan İnönü'nün dediği gibi "ulusun ne halde olduğunu,, anlamak için yapılmaktadır.

Atatürk anıtının ilerisindeki polis noktasının önünden geçen izin kâğıdılarımızı soruyorlar. Sayım memurları mmtakalarına gitmek için önceden kararlaştır-dıkları yerlere toplandıktan, ön camlarında büyük harflerle «SA-YIM» yazılı otomobillerle mmtakalarına doğru giden kalabalık dağılıncaya, saat 7 ye doğru gecenin en sessiz saatinde bile hareketli

(Sonu 3. üncü sayıfada)

Yenişehirde bir ev halkı yazılırken İstanbul trenindeki yolcular yazılırken

İTALYA - HABEŞİSTAN SAVAŞI

Cephede uçak faaliyeti

Asmara, 20 (A.A.) — İtalya uçakları Sudan sınırındaki Dan-kalia bölgesinde yapmakta oldukları tarassud hareketlerine devam etmektedir. Süel faaliyetinin merkezini ambalagide kurmak isteyen Ras Kassanın kuvvetleri Makalle'ye doğru yürümektedir.

Roma, 20 (A.A.) — Bazı italyan haberlerine göre, bir italyan uçağı, Taccaze nehri kuzayında bulunan Bircoodan bölgesinde bir köyü bombardıman etmiştir. Habeşlerin şiddetli ateşine uğrıyan uçağın birkaç yerine kurşun isabet etmiştir.

Omager bölgesinde yapılan keşif uçuşları sırasında italyanlar, habeş kuvvetlerinin bazı toplanma noktalarını tesbit etmişlerdir.

Asmara, 20 (A.A.) — İtalya uçakları, Tsana gölü ve Gondar bölgesi üzerinde keşif uçuşları yapmak üzere bu sabah Asmara'dan hareket etmişlerdir.

Adisababa, 20 (A.A.) — İtalyan uçakları büyük bir faaliyet göstermektedir. Her iki cephede de habeş keşif kolları italyan ile rakokollarına geceleyin keşif tarruzları yapmakta ve esirler ge-

tirmektedir. Ras Seyum'un kurmay seçkin subaylarla tamamlanmıştır.

Adisababa, 20 (A.A.) — Güney cephesinde sükûnet vardır. Bu cephede tayyare faaliyeti de

General dö Bono hareketi gözden geçiriyor

azdır. Buna mukabil Kuzay cephesinde tayyare faaliyeti büyük tür. Bu cephede italyanlar hava istikşaflarını habeş toprakları içinde 250 kilometreye kadar ilerletmişlerdir.

Dil hakkında

Etimolojik ve Morfolojik

II inci Anket

- 1 — Işık
- 2 — Parlak
- 3 — Sıcak
- 4 — Ateş
- 5 — Gök
- 6 — Su
- 7 — Yer
- 8 — Toprak - torpak
- 9 — Yıldız
- 10 — Yıl

- I) Yukardaki kelimelerin ilk ve asıl kökleri nelerdir?
- II) Bu kelimeler nasıl teşekkül etmişlerdir?
- III) Bu kelimeleri teşkil etmek için köke ilâve olunan ek-ler nelerdir ve eklerin her birinin mana ve farkları bakımından rolleri ne olmuştur?
- IV) Bu araştırma neticesinde:
 - A - Türk dili kökleri, ve,
 - B - Türk dili ekleri, ve,
 - C - Türk sözlerinin teşek-külü hakkında bir ka-ide çıkarmak mümkün müdür?

Yukardaki ikinci dil anketimize okurlarımızın verecekleri cevapları, gazetemiz yazı işleri direktör lüğüne göndermelerini rica ederiz. Şimdiye kadar aldığımız cevapları sırasıyla koyduğumuz gibi bundan böyle de koyacağız.

(Dil anketimize gelen cevap 4. sayıfamızdadır)

Zecrî tedbirler komitesinin kararı

Konferans ay sonunda gene toplanacak. - Sir Snovden daha kuvvetli tedbirler istiyor.

Cenevre, 20 (A.A.) — Dün akşam zecrî tedbirler komitesinin kabul ettiği 4 numaralı kararda deniliyor ki:

"Üye devletler silah ihracı yasağı hakkındaki 1 numaralı kararın 2 inci fıkrasını aşağıdaki maddelere teşmil edeceklerdir.

Bütün çekme ve taşıma hayvanları: at, katır, eşek, deve ve saire.

Kauçuk, boksit, alüminyum, oksid, alüminyum, demir cevherleri, hurda demir, krom, manganez, nikel, titan, volfram, vanadium, bunların cevherleri ve demir ile halitaları, kalay ve kalay mükrebatı ve bütün madenler.

Üye devletlerin yukarıda sayılan maddelerin, İtalyadan ve İtalya sömürgelerinden başka bir yere ihraç edildiği zaman doğrudan doğruya veya dolayısıyla tekrar İtalyaya ihraç edilmemesi için gereken tedbirleri alacaklardır.

Yukarıki fıkralarda kayıtlı tedbirler yürürlükte bulunan anlaşmalar hakkında da caridir. Bu kararın tatbika ko-mulduğu sırada yolda bulunan eşyalar bu yasak dışında kalacaktır.

Zecrî tedbirlere katılan devletlerin birbirlerine yardım etmeleri hakkındaki beşinci karar münakaşasız kabul edilmiştir. Yalnız ilk teklifte tek bir değişiklik yapılmıştır ki o da zecrî tedbirlere katılmayan üye devletler hakkındaki kayıttır.

Bu üç karardan sonra konferans, zecrî tedbirlere katılmayacak olan devletlere başkan tarafından gönderilecek bir mektup suretini kabul etmiştir. Bu mektupta italyan - habes anlaşmazlığı hakkındaki rapor ile konseyin 7 ilkteşirin toplantısının ve asamblesinin 9 ve 11 ilkteşirin toplantıları protokolları ve zecrî tedbirler konferansı tarafından şimdiye kadar yapılan tavsiyeler bildirilmektedir.

Konferans ay sonunda gene toplanacak

Konferans tekrar 31 ilkteşirinde toplanacaktır. Bu müddet içinde 18 devletin temsil edilmekte bulunduğu mesai komitesi hükümetlere yapılan tekliflerin gerçekleştirilmesini takip edecek ve gerekirse konferansa yeni tekliflerde bulunacaktır.

Celse sonunda sovyet dış komiseri B. Litvinof, genel mahiyette beyanatta bulunarak konferans tarafından kararlaştırılan ekonomik zecrî tedbirler sisteminin yetmediğini ve bu eksikliğinin ilerideki anlaşmazlıklarda bir örnek olmaması lazım geldiğini kaydetmiş, Sovyet Rusyanın bu teklifleri tamamiyle tatbik edeceğini söylemiş ve (ancak bu tekliflerin tesirli olmadığı görülürse, Sovyet Rusya kendine düşen taahhüplerde değiş yapmak hakkını muhafaza eder) demiştir.

Cenevre, 20 (A.A.) — Zecrî tedbirler konferansında 3 numaralı teklifin görüşülmesi sırasında Şili ile İran delegeleri bu teklifleri hükümetlerinin tasdikine talikan kabul etmişlerdir.

Zecrî tedbirler içinde sosyete üyeleri birbirlerine yardım edecekler

Cenevre, 20 (A.A.) — Genel tanzim komitesi, İtalyaya karşı tatbik edilecek tedbirlerde sosyete üyelerinin birbirlerine yardım etmelerini isteyen on sekizler komitesinin kararını kabul etmiştir.

On sekizler komitesi İtalyaya girmesi yasak edilecek ve harpte kullanılacak başlıca maddeler hakkında yapılan listeyi onaylamıştır.

İtalyan ihracatının boykotajı hakkında B. Eden tarafından yapılan teklif kabul edilmiştir. Avusturya, Macaristan ve Arnavudluk bu karara katılmışlardır.

İsveç finansal zecrî tedbirlere katılacak mı?

İstokholm, 20 (A.A.) — Gazetelerin haber verdiklerine göre italyan suni ipek fabrikası genel direktörü İsveç'tir. Bu italyan fabrikasına ipek

hamuru veren bir İsveç tecim evidir. Direktör İsveç ileride alacağı hamur için gelmiştir.

İsveç hükümeti finansal zecrî tedbirler hakkında uluslar sosyetesinin tavsiyelerini kabul etmeğe karar vermiş gibi görünüyor.

Belçika ve zecrî tedbirler

Briüksel, 20 (A.A.) — Yarı resmî bir bildiriğ Belçika gümrük idaresinin daha şimdiden İtalya mallarını sınırda alakoymak için tedbirler almış olduğu hakkındaki rivayetleri yalanlamaktadır.

Tecim odası, kırala gönderdiği bir telgrafta, belçika hükümetince alınan kararın ağırlığından son derece müteessir olduğunu bildirmiştir.

Oda üyeleri, İtalya ile tecimsel ilişkileri büsbütün koparmazdan önce iyice düşünmek lazım geldiği fikrinde dirler.

B. Snovden daha kuvvetli tedbirler istiyor

Londra, 20 (A.A.) — B. Snovden, Sunday Kronikl gazetesine yazdığı bir makalede, uluslar sosyetesinin zecrî tedbirlerini yeter bulmuyarak diyor ki:

"İtalya silah ve mühimmatını kendisi yapmaktadır. Keza İtalya on bir yıldanberi yabancı memleketlerde istikrar sağlamıştır. Yalnız italyan mallarının satın alınmaması bu memleket için sıkıntılı bir şeydir. Harb zamanlarında bu türlü sıkıntılara göğüs gemek mutattır. Bunun için bu tedbirler, den hiç biri İtalyayı harbi bitirmeğe mecbur etmeyecektir. Süveyş kanalının kapatılması, İtalyanın abluka edilmesi gibi daha tesirli tedbirler lazımdır. Fakat Fransanın bu tedbirleri kabul etmesi şüphelidir. İngiltere de yalnız başına hareket edemez ve çekilmesi lazım gelir. Bu da uluslar sosyetesinin sonu olacaktır."

Norveç ve zecrî tedbirler

Oslo, 20 (A.A.) — Danıştay İtalya Habeşistana karşı harb ettiği müddetçe İtalyaya silah ve harb gereği verilmesini kararlaştırmıştır.

Parlamentonun dış komisyonu da Cenevre kararları sonucunda ortaya çıkar durumu incelemek üzere 24 ilkteşirinde toplantıya çağırılmıştır.

FRANSA'DA

Senato seçimleri

Paris, 20 (A.A.) — Senato seçimlerinde kazananlar arasında şunlar vardır:

Eski cumur başkanı Milleran (cumuriyetçi), tüze bakanı Berar (cumuriyetçi), eski bakanlardan Rib (cumuriyetçi), Dalbye (radikal), Dümenil (cumuriyetçi), Borrel (radikal)

Sen ve Pui-dö-damda namzetliğini koymuş olan B. Laval her iki yerde de kazanmıştır. Eski başbakanlardan Steg ile Kayyo da tekrar seçilmişlerdir. Eski radikal bakanlardan Penansyen kaybetmiştir.

Paris, 20 (A.A.) — Önceden verilen haberlerin tersine olarak, Radikal Dalbye senato seçiminde kaybetmiştir.

Senato başkanı radikal Jannöne ile parlamento ikinci başkanı sosyalist Payra kazanmışlardır.

Eski bakanlardan radikal Ser, Ramayel, eski parlamento başkanı ve eski bakanlardan müstakil cumuriyetçi Perre kaybetmişlerdir.

Komünist lideri Kaşen kazanmıştır.

DAĞINIK HABERLER:

Prens Pol Londraya gitti.

Paris, 20 (A.A.) — Yugoslavya kıral naibi Prens Pol ile Prenses Olga Londraya hareket etmişler ve Yugoslavya elçisi ile yunan prensi Nikola tarafından selâmlanmışlardır.

Skupçina ve senato başkanlıkları

Belgrad, 20 (A.A.) — Skupçina, başkanlığa ayrış grubunun namzedi Stefan Çiriç'i seçmiştir. Çiriç 171 oy almış, beden terbiyesi bakanı Kommenoviç ise 136 oy alabilmiştir.

DIŞ HABERLER

Habeş harbını İtalya kazanacakmış

Paris, 20 (A.A.) — Fransız sendika odalarının vermiş oldukları bir şölenle söz söyliylen Mareşal Françe Despere harbeden uluslardan biri veya öteki hakkında tarafgirlik etmediğini söylemekle beraber italyan ordusunun geniş ölçüde süel hareketler sonucunda, en sonunda galib geleceğine inandığını ifade etmiştir.

Dağlık bölgeler ve malarya kaynağı olan bataklık vadilerde kazandığı büyük görgü ile, Makedonya Balkanlarının asıl marz dağlarında ve Vardar'ın sihate zararlı ovasında harb etmiş olan Mareşal, Habeşistandaki savaş şartlarının güzel bir tablosunu yapmıştır. Bu fırsatla 1896 da italyanların Adua bozgunundan bahsederek bunun 5 teşirinden beri silindğini söylemiştir.

Mareşalın dediğine göre Habeşistanın silahları, «ademi merkezियet» usulü ile idare edilen ve bugünkü günde savaş alanlarına hâkim olan otomatik silahların nasıl kullanılacağını bilmeyen bu imparatorlukta henüz ipredai bir halde dir.

Habeş askerlerinin süel tedbirleri de pek inkişaf etmiş değildir. Ancak mareşalın dediğine göre en ufak arızalarına varıncaya kadar tanıdıkları kendi ülkelerinde habeşler en modern bir ordu için dahi tehlikeli olabilirler.

Habeş ordusunda durum

Adisababa, 20 (A.A.) — Resmî bir bildiriğe göre, habeş kuvvetlerinin toplam faaliyeti henüz bitmiş değildir.

Habeş harb plânının, habeş kuvvetlerinin italyan arızalarına karşı mukavemetlerini artırmak gayesini takip ettiği söylenmektedir. Bildirildiğine göre, habeş ileri karakolları düşman ilerleyişine ciddi bir engel teşkil etmişlerdir.

Habeş ordusunun sevkölçeyiş durumu elverişli olduğu söylenmektedir.

Madein, Gofa ve Vollega muntakalarından toplanan 95 bin kişilik kuvvetin 19 bini bugün buraya gelmiştir.

İmparatorun genel karargâha seyahati için hazırlıklar hemen hemen bitmiştir.

Adisababa - Dessie yolunu otomobil yolu haline getirmek için başlanan in-saat 15 gün içinde bitecektir.

İtalyan askerlerinin sıhhat durumu

Roma, 20 (A.A.) — İtalya hükümeti Aksumdaki kıpti kilisesine 15 bin taler vermiştir.

Doğu Afrika sıhhat servisi baş enspetörü senato üyesi Kastellani, harb alanında yapmış olduğu bir teftiş gezisinden dönmüş, italyanlar tarafından kazılan kuyularla bulunan pınarlar sayesinde askerinin sıhhati yerinde olduğunu söylemiştir.

1.200.000 italyan silah altında

Roma, 20 (A.A.) — Altı bin kişi yüklenmiş olan Merano, Umbria ve Sardenya gemileri Napoliden doğu Afrikasına hareket etmişlerdir. Gaete, Pola, Trieste, Venedik, Pira, Perousa ve Urbim yerlilerinden birçok gönüllülerin Afrika hareket ettikleri haber verilmektedir.

İtalya bugün bir milyon iki yüz bin kişiyi silah altında bulundurmaktadır. Bu kuvvetin bir milyonu nefsi İtalyadadır. Afrikaya ancak beş tümen yollanmıştır. Muhasemeye giren kuvvetlerin geri kalanı milis ve sömürge askerlerinden mürekkebirdir.

Nevyork, 20 (A.A.) — Nevyork - Filadelfiya ve Şikago şehirlerinden yazılan italyan ve amerikan gönüllüleri Reks vapuruyla doğu Afrikasına hareket etmişlerdir. Şehir ve hükümet makamları ile kalabalık bir halk gönüllüleri selâmlamıştır.

Napoli, 20 (A.A.) — Sahra küçük hastahane erkân ve müstahdimlerinden beşyüz kişi ile, yüz kadar subay, 2500 asker, harb levizımı ve yüz tane keşif ve bombardıman uçağı taşıyan üç vapur Napoliden doğu Afrikaya hareket etmiştir.

Gelecek üç gün içerisinde gene 6000 kişi sevk olunacaktır. Bunlardan 2000 i Somaliye gideceklerdir. Bu askerın başında 500 subay vardır.

İki fransız gazetesinin düşüncesi

Paris, 20 (A.A.) — Eko dö Pari gazetesi, habeşlerin italyanlara teslim edilmesinden şikâyet edenlere, habeş şeflerinden dörtte üçünün İtalya ile anlaşmağa hazır olduklarını ve fakat İngiltere ve hakikatte harbı uluslar sosyetesinin teşvikiyle yaptıklarını hatırlatıyor.

Buna karşı Figaro gazetesi, anlaşmazlığın hoşnudluk verici bir tarzda sona erdirilmesi hemen hemen imkânsız olduğunu yazmaktadır.

Habeşler güney ve kuzayda şiddetle dayanacaklar

Adisababa, 20 (A.A.) — Royter ajansının muhabiri, güney bölgesinde habeşlerin Daggahapurı tahkime ve bu şehre doğru olacak italyan ilerleyişine karşı şiddetle dayanmaya karar vermişlerdir.

Asmara, 20 (A.A.) — Royter ajansının italyan kuzay ordusuyla birlikte bulunan aytarına göre, italyan ordusunun Makaleye doğru ileri hareketi harbsız olmayacaktır.

Keşif uçakları Ras Kassanın batı güneyinden Makaleye önemli kuvvetler gönderdiğini ve bunların yerine de yeni kıtalar geldiğini görmüşlerdir.

İtalyanlar, Makaleye doğru ileri hareket hazırlığı olmak üzere Adigrat civarındaki dağlar üzerinde yavaş yavaş mevziler işgal etmektedirler.

Kızıl sendikalar enternasyonalinin bir bildiriği

Moskova, 20 (A.A.) — Kızıl sendikalar enternasyonalinin Tas ajansı vasıtasıyla çıkardığı bir bildiriğde işçiler İtalyanın Habeşistana taarruzuna karşı çarpışmaya çağırılmaktadır.

SOVYETLER BİRLİĞİNDE:

Sovyet - Mançuko sınır hadisesi nasıl oldu?

Moskova, 20 (A.A.) — 12 ilkteşirinde Sovyet - Mançuko sınırındaki hadise hakkında Kabarovsk'dan alınan haberlere göre japon ve Mançuko askerlerinden mürekkep 40 kişilik bir müfreze Novoalekseeva bölgesinde iki taraf sınırının işaretleri ile açıkça tahdit edilmiş bulunan noktasından Sovyet topraklarına girmiştir. Bu müfreze Sovyet topraklarında üç kilometre kadar ilerlemiştir. Bunları gören iki atlı sınır bekçisi Sovyet topraklarında bulduklarını işaretlerle anlatmış, fakat bunlar bekçileri yakalamağa çalışmışlar ve bekçilerin yardımına koşan 18 kişilik iki devriye koluna tüfek ve mitalyöz ateşi içmişlerdir. Devriye almış olduğu emir mucibince mukabele etmiş ve müfrezeyi geri çekilmeğe mecbur bırakmıştır. Bu müsademede devriye kumandanı ölmüş ve iki sovyet askeri yaralanmıştır.

Leninin kız kardeşi öldü

Moskova, 20 (A.A.) — Leninin kız kardeşi ve en eski bölgeviklerden Ulianova uzun bir hastalıktan sonra bugün ölmüştür.

BULGARİSTAN'DA:

Bulgar ulusal bankasının temeli atıldı

Sofya, 20 (A.A.) — Bugün bulgar ulusal banka binasının temeli atılmış ve bu fırsatla büyük bir tören yapılmıştır. Bina yedi katlı olacak ve bütün ihtiyaçlara yetecektir. Yapı üç yılda bitirilecektir.

İngiliz - italyan gerginliği kalkıyor

Roma, 20 (A.A.) — İngiliz hükümetinin Drumond - Musolini görüşmesi hakkında dünkü bildiriğde yaptığı diyev ve vait durumunda duyulur bir sa-lah doğurmuştur. Roma sıyasal mahfilleri bundan sonra da aynı fikir ve durumun devam edeceğini ummaktadırlar. Herhalde bir uyuşmaya varılacağı umulmaktadır. Görüşmelerin yalnız Akdeniz meselelerine münhasır kalmıyacak doğu Afrikası meselesi de görülmüş olacaktır. 16 inci maddenin artık ikinci safâ, mandalar meselesine dair olan 22 inci maddenin ön safâ geçeceği kaydediliyor. İtalyan hükümeti ve ulusu, Cenevrenin faşizmi hakir vaziyete düşürmek niyetinde olmadığını öğrenerek mutmain oldukları bildirilmektedir.

B. Musolininin B. Lavala bir mektubu

Paris, 20 (A.A.) — Övr gazetesi, kaynak göstermeksizin, Cenevreden aldığı bir haberde, Paristeki italyan büyük elçisinin B. Lavale B. Musolininin özel bir mektubunu verdiğini bildiriyor. B. Musolini bu mektupta, İngiliz kamoyu henüz sükûnet bulmamış olduğundan tavassut zamanının gelmediği ve beklemek uygun olacağı kanaatini izhar etmekte ve istikbalde Fransanın teşriki mesaisine güvendiğini ilave eylemektedir.

B. Runçimanın bir söylevi

Londra, 20 (A.A.) — Tecim bakanı B. Runçiman dün verdiği bir nutukta şu cümle demiştir ki:

"İngilterenin yegâne amacı, herhangi bir savaşın önüne geçmek için uluslar sosyetesini yetki bir otorite ile teahiz etmektir.

Eğer bir taarruza uğrarsak, memleketimizde kendimizi müdafaa etmeği vazife saymayacak hiçbir kimse yoktur. İngiliz siyasasının kuvveti, deniz kuvvetlerimizle ölçülür."

Hatip öara, deniz ve hava kuvvetlerinin harbatın önceki dereceye çıkarılmasına lüzum görülmiyeceğini ummaktadır.

Fransız gazetelerine göre durum Paris, 20 (A.A.) — Gazetelerinde, durumdun işaret ettikleri yurumşamanın teyid edilmiş olmasından ötürü çok büyük bir sevinç gösteriliyor.

İtalyan - habeş anlaşmazlığının ko tarılması için pratik alanda yapılacak pek çok iş olduğunu gizlemiyen gazeteler arsulusal ilgilerin şimdi yeni ve sükûn verici bir havadan istifade etmelerinden ötürü, ilerisi için elverişli umutlar beslemektedirler. En sol gazeteler B. Lavalın uzlaşma yolundaki çalışmalarının muvaffakiyete erişmesinden şüphe etmektedirler.

Ekselsiyor diyor ki:

« Paris ve Londra ile Roma arasındaki bütün anlaşmazlıklar giderildiğinden Avrupada umutlar uyanmaktadır. Bununla beraber, körü körüne bir nikbinlikten kaçınmak gerekir.

Barış henüz temin edilmiş değildir. Fakat harbı genelletecek herhangi sinirli bir hareketin yapılması, bertaraf edilmiş bulunmaktadır.

Romanın dünkü bildiriği Akdenizde yığılmaya başlayan fırtına bulutlarını dağıtmıştır.

General Garibaldi İngilterede ne yapıyor?

Londra, 20 (A.A.) — General E. Garibaldi, Sunday Kronikl gazetesine şu diyevde bulunmuştur:

"Resmî hiç bir ödevim yoktur. Lâkin İngiliz anadan doğmuş bir italyan ve İngiliz kilisesine mensup olduğumdan, son zamanlarda italyan kamoyunda büyük Britanya aleyhine inkıraf etmiş olan yanlış düşünceleri dağıtmak hususunda faydalı olacağımı sanıyorum. Biz harbı ne istiyoruz ne de hazırlıyoruz. Bununla beraber, italyan ulusunu işkillendiren bir şey var ki, o da İngiltere'nin kendi başına hareketidir. Musolini İngiliz menfaatlerinin kutsal mahiyetini kabul ve tekeffül ettiği halde, İngiltere ne diye Akdeniz'de Fransanın yardımını arıyor?,"

Sayım Gününde Ankara : Aldığımız Resimler

(Başı 1. ci sayfada)
olan tarihî meydan boş tenha ve sessiz kaldı.

Bu sayımın tarihi

Bizde istatistik; cumuriyetle beraber gelmiş ve İsmet İnönü hükümetinin ana siyasasına girmiş bir mevzudur. Eski devirlerin nüfus denince hatıra gelen «kötü bir nüfus kütüğü» telakkisi yerine bütün büyük davaların temeli olan ulusun sayısını, içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik durumu doğru olarak bilmek formülünü koyabilmek için İs-

met İnönü en modern araçlara sahip bir «istatistik genel direktörlüğü» kurmuştur. Başında yurdun genç ve değerli çocuklarının bulunduğu bu makineleşmiş kurumun 20 birinci teşrin 935 sayımı için, ta 927 denberi çalıştığını bilmeliyiz.

Sayım nasıl hazırlandı?

Sekiz yıl etüd edilen bu hazırlık bir buçuk yıldanberi filî ve arasız bir çalışma devresi geçirmiştir. Sayım için kullanılan defter sayısı 139.500 dür. Sayım memurlarının sayısı 120 bini bulmuştur. Harcanan kâğıd miktarı 140 tona yak-

laşmıştır. Yıllarca süren bu uzun ve yorucu çalışmanın büyüklüğünü ve genişliğini, sayım tamamıyla bittikten ve elimize türk ulusunun cihan içindeki yerini anlatan sonuçlar geçtikten sonra anlatabiliriz.

Ankarada sayım nasıl geçti?

Saat 6 yı 20 geçiyor.. "İsmetpaşa", mahallesinin dik yokuşlarına düşen bir sokağının köşesindeki evin kapısını çalan sayım memuru ile beraberiz.. Kapıyı genç bir okulu açıyor ve memuru bir dakika bile fazla bekletmemek için evin içinde olanların isimlerini ve deftere yazılması lâzım olan şeyleri bir ön evelinden hazırladığı bir kâğıddan okuyor. Genç neslin cumuriyetin bütün büyük davalarını bir tek kalp ve şuur halinde yerine getirdiğini bir daha görüyoruz.

Uyuyan şehir

Eski Ankaranın en sık evli mahallesi olan İsmetpaşa ve Hacıbayram mahallelerinin dar sokaklarındaki bol çocuk kalabalığının çıkardığı bin bir gürültü ve ses yerine bugünkü insana sebatsız bir hüznü veren sessizlikte tam bir "boşalan şehir", manzarası var. Bu altı saat süren sessizlikte bugünkünden daha canlı ve hareketli bir hayat yaratmak savaşına temel olacağını bilmek ve inanmak bizi teselli ediyor.

Kalede sayım

Kaleye doğru çıkan dar yokuşlardaki tektük evlerdeki sayımı çok çabuk yapıp geçiyoruz. Saat 7.5' e doğru, pencerelerde toplanan ve çoğu çocuk olan bir kalabalık memurları bekliyor. Daha sekize varmadan mntakasını bitirip işlerini tamamlayanların sayısı gittikçe çoğalıyor ve şehrin dört bucağına yayılmış olan memurların otomobillerle yavaş yavaş döndüklerini görüyoruz.

Dün saat sekizde Ankaranın tarihî kalesinde sert, yayla rüzgârının çıkardığı sesden başka hiç bir şey işitemedik. Hergün bir uğultu halinde oraya kadar uzanan şehrin gürültüsünden eser bile yok.. Ankarada sayımın öğürdüğü sessizliğin en iyi duyulduğu yer hiç şüphesiz ki Ankara kalesidir. Yamaçlara bel vermiş eski evlerde sayım her yerden daha önce bitti.

Gece yerlerinde kalanlar

Anafartalar caddesile ona muvazî sokaklarda sıralanan lokanta ve kahvelerde garsonların birçoğu gece gitmemiş, sayımın bitmesini bekliyorlar. İçlerinde en tezcantıları nihayet kapının önüne çıkabilmiş.. Biz birisinin önünden geçerken elinde soyduğu patatesin kabuklarını süprüntü sepetine atmak için ifterleyen bir aşçı çırağına ustası hiddetli hiddetli bağırır:

"— Gir içeri bakayım! Adam başına 25 lira ceza alındığını balâ anlamadın mı?..

Sonra gene bir sessizlik..

Unutulan zeytinyağı hikâyesi

Eskişehirde bir mahalle arasından geçiyoruz.. Kapısını çaldığımız evin ilerisindeki karşılıklı iki evin açık olan pencerelerinde iki bayan birbirine derd yanıyor:

"— Patlıcan kızartacağım. Dün zeytin yağ almayı unutmuşum. Bilmem ne yapsam?..

Komşu bayan tam bir feragatle ve derhal cevap veriyor:

"— A ayol! üzülecek ne var? Ben şimdi size bir fincan veririm.."

Zotluğa bakınız; insana neler yaptırıyor: iki dakika geçmeden pencereden bir sığırmı ucuna takılır ve pencerede bu konuşmayı dinleyen çocuğunun oynadığı ufak bir su kovasını komşusu, na uzatan özverili komşu bayan heyecanlı bağırıyor:

"— Aman iyi tut! Kovanın içindeki fincanda zeytin yağı var.."

Yaratıcı kadın buluşu!..

Sayım bitti: saat on dörde on iki var.

Saat on dörde doğru şehirde bir hareket ihtiyacı var gibi.. Yapılışından beri bir dakika bile hareketsiz ve sessiz kalmamış olan başşehir bu saate kadar sayımın ne bir eksik, ne bir fazla olmaması için olduğu gibi yerinde kalmıştır.

Artık sayım memurları dönmüşler ve neticeler ilbaylıkta toplanmaya başlamıştır.

Saat on dörde on iki var.. Bir top sesi, bir daha ve bir daha.. Bu ses daha derinlerden ve daha yakınlardan da geliyor: Sayım bitmiştir..

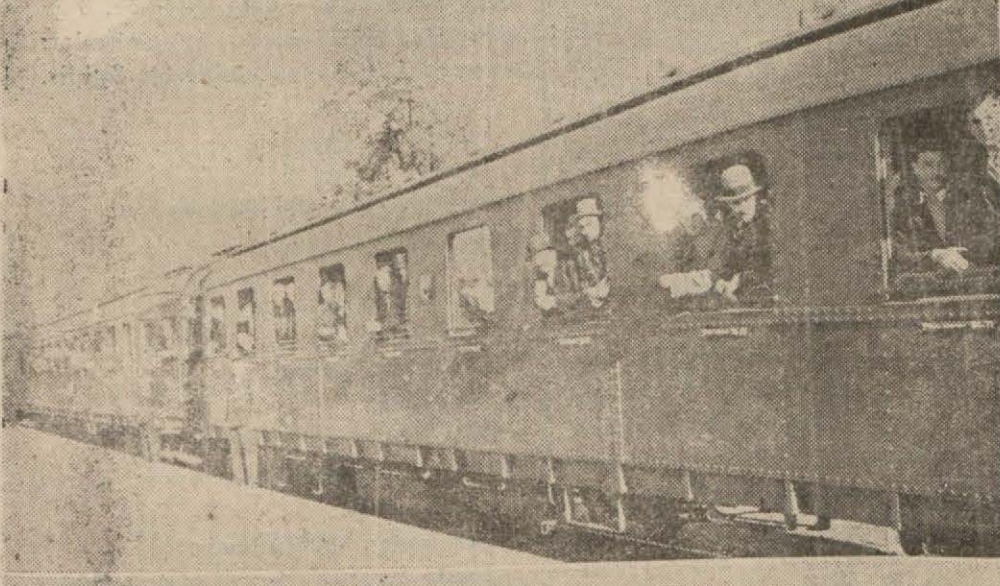
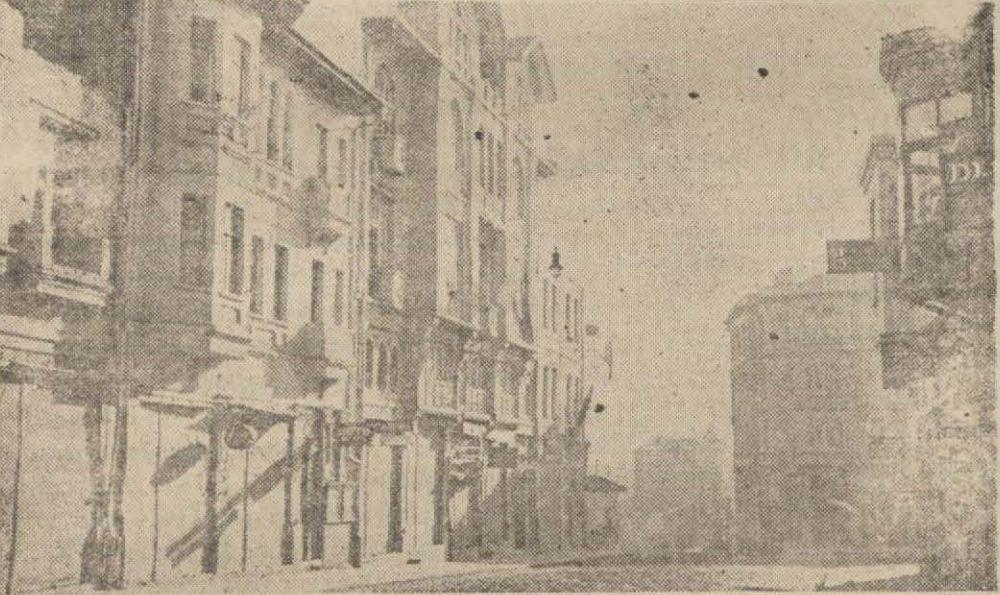
Karşımızdaki evlerin kapısı açıldı ve belki yirmi kadar çocuk neşeli ve heyecanlı sokağa fırladılar. Onlar da bir bayram ve bir büyük gün içinde olduğumuzu anlamışlardır. Hep bir ağızdan, ciğerlerini şişirerek ve heyecanlarını anlatmak için bütün kuvvetlerini seslerine vererek haykırdılar: "Çok-trk açık alınlı.."

Gerçekten türk ulusu, bugün Meriç

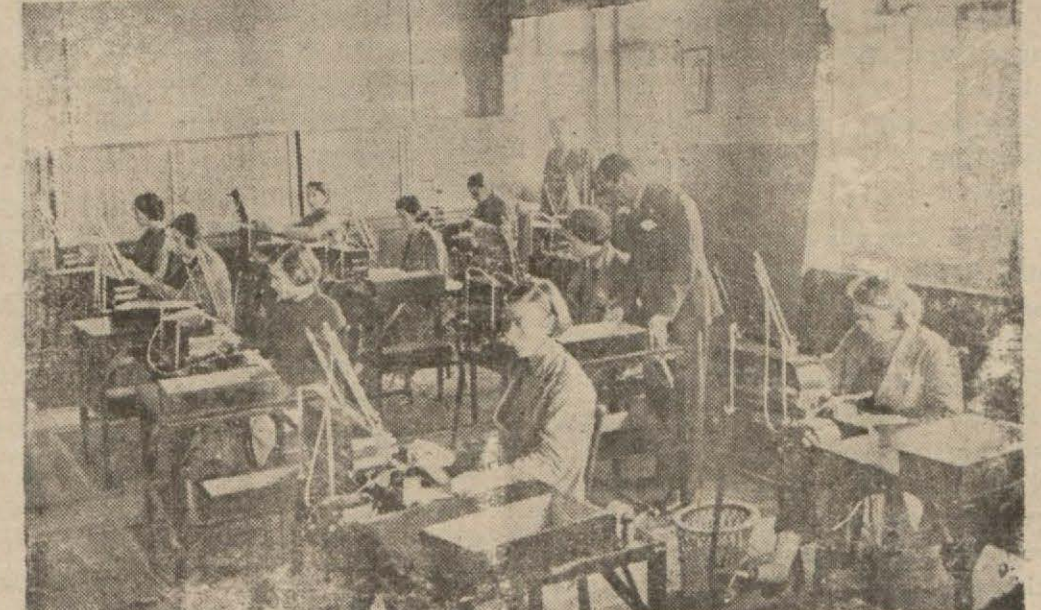
boylarından tutunuz da Kars yaylasına, Akdenizin yeşil kıyılarından, Karadenizin sert poyrazının yaladığı sahilere kadar bütün yurdun sayım savaşından açık alınla çıkmıştır. Şimdi Türkiyenin kalbi olan Ankaranın yurdun dört köşesinden dolgun ve sevindirici neticeleri beklemekten başka yapacağı kalmamıştır.

"Memleket bir tek adam gibi yürüdü.."

Caddele: insan almıyor. Urav otobüsleri - Sayıfayı geçiriyoruz -

gününde Ankara'nın boş sokakları — sokağa kavuşan devriye gezen polis memurları — İstanbuldan gelen tren gara giriyor — İstanbul treninden çıkan yolcular.

Yolcular yazılırken — Sayım kontrol memurları izahat alıyorlar — Kontrol memurlarına zarflar dağıtılırken — Bölgelelerin ilbaylığa getirilen işleri. — İstatistik genel direktörlüğünde sayımın sonucunu almak için yapılan çalışma

tüslerinin durmadan işlediğini, taketlerin birbirini kovaladığını görüyoruz. Şimdi gece yarısındanberi sayım için başında koşan ve dünkü azad gününde de çalışan istatistik genel direktörünün odasında, genel direktörle muavini B. Selim Aykutu kulluyoruz. Genel direktör anlatıyor:

— Memleket bir tek adam gibi bu büyük davayı başarmıştır. Bu ulus adına büyük bir kuvvetin sembolüdür...

Sayımı ilk bitiren ilçe: BALYA

İstatistik genel direktörlüğüne gelen haberlere göre Türkiyede sayımı ilk defa bitiren ilçemiz Balyadır. Balyadan sonra sayımı ikincilikle bitiren yer Ankaranın Ayaş ve üçüncülüğü alan da Diyarbakırın Kulp ilçeleridir. Bunlardan sonra üç, beş dakika farklarla diğer ilçe ve illerden sayımın bittiği hakkında telgraflar gelmeye başlamışlardır. İzmirdeki sayımın saat 2,5 da bittiği telefonla haber verilmiştir.

Telgraflar nasıl geliyordu?

İstatistik genel direktörlüğü geçen sayımın verdiği tecrübelerle dayanarak dışardan gelen haberlerin doğru olması için ilbaylıklara ve ilçelere basılmış birer telgraf formülü vermiştir. Gelecek telgrafların sayısı 500 e yakın olduğundan bunların kolaylıkla tasnif edilebilmesi için buna lüzum görülmüştür. Dün gece sabaha kadar istatistik genel direktörlüğü ile telgrafhane arasında gidiş, geliş hiç eksik olmamıştır.

123.000!

Ankara merkez ilçesinin sonucu, dün akşam muvakkat rakam halinde 1935 e kadar sekiz yıl içinde Ankaranın 1935 kadar sekiz yıl içinde Ankaranın nüfusu 49 bin artmıştır. Geçen sayımda 74 bini bulan nüfusun 123.000 e varmasının büyük nisbeti yılda 6 bini bulmaktadır. 123 bin, bütün tahminlerin üstünde bir rakamdır. Başşehirin, aldığı övünmeye değer olan bu sonucu bol nüfuslu, şen, kalabalık bir Anadolu yaratmak savaşının ilk zaferi olarak karşıyoruz. İstatistik genel direktörlüğünün ankaralılarına hazırladığını dün yazdığımız bu sürpriz, bu sonuçla bütün yurdu ilgilendirecek bir değer almıştır.

Göçebeler de tesbit edildi.

Nüfus sayımının eksiksiz ve tam bir isabetle sonuçlanması için alınan tedbirler arasında özel bir önemi olan göçebelerin de tesbiti için alınan tedbirler de vardır. Hattâ her iki ilçe sa ken di sahası içindeki göçebe nüfusun hareketini adım adım takip ederek sayım günü nerede bulunacaklarını tayin etmiş ve kendi sınırlarından çıkmış ise bunu yanındaki ilçeye bildirmiştir.

Sonucu ne zaman alacağız?

Dün gece olduğu gibi, bu sabah da neticeler genel direktörlüğe gelmekte devam edecektir. Bütün memleketten sayım için gelen sayıların arkası alındıktan sonra tasnifine başlanacak ve en çok ayın 25 ine kadar genel müvakkat rakamlar alınacaktır. Nüfusumuza yeni milyonların katıldığını bildirecek olan sonucu, itimad, emniyet ve ümitle bekleyebiliriz.

İstanbulda sayım

İstanbul, 20 (A.A.) — Genel nüfus sayımı İstanbul'da tam bir intizamla yapılmıştır.

Sayımı bitiren birinci bölge deniz bölgesidir ki, işini 12.20 de tamamlamıştır.

İlçeler arasında Sarıyer ilçesi sayımını 15.20 de tamamlayarak birinci, Beykoz ilçesi 15.45 de tamamlayarak ikinci gelmiştir.

Üsküdar ilçesi 16.05 de, Beşiktaş ilçesi 16.10 da, Beyoğlu ilçesi 16.35 de, Fatih ilçesi, 16.55 de, Kadıköy ilçesi 17 de, Bakırköy ilçesi 17.30da, Eminönü ilçesi 17.35 de işlerini bitirmişler ve sayımın sonunu bildiren toplar 17.40 da atılmıştır.

Adalar ilçesinin bir kamunu top atıldığı zaman henüz sayımını bitirmemiştir.

ULUS: Dün Eminönü ilçesi dahil olandan İstanbulda sayım sonucu 630. bindi.

Dil anketimiz:

İkinci ankete gelen cevap

1. Işık.
Kelimesinin ses - anlam ardasından örnekler:
Iş: buy, meşgale (ış: içtinap, hayret, ık: cereyan, rebap. Is: alâmet)
Işık: miğfer
Işık: ziya
Işlak: mücellâ
Işlamak: inşa, lemean etmek
Işıldamak: " " "
Işılğı: lamba
Işım: berk
Işın: berk, teşâşu (ışın: hakikat, sahib)
Işınmak: şulelenmek
Işkırık: berk
Işlamak: lemean etmek
Işok: hasta
Işıttın: lamba

Iş: amel, fiil (iç: batın, ik: dert, ih-lez: hastalık)
Işanç: itikat, itimat
Işanma: itimat (ışanma: içtinap)
Işçen: gayretli
Işçimen: işgüzar
Işçi: amele
Işek: bevil
Işeme: tebevvül
Işenç: itikat, itimat
Işgil: tereddüt, zan, şüph
Işı: prenses
Işık: eşik
Işitme: semi
Işkil: şüph, tereddüt, zan
Işlek: idmanlı
Işlev: amel, fiil
Ik: cereyan, rebap
Ikiş: cereyan
Iklik: kemeççe, rebap
Ikmak: cereyan etmek, idrak etmek
Işık kelimesinde (ziya) anlamını, asıl (ış) bölümü taşımaktadır. (Ik), (ak) gibi (cereyan) anlamındadır. (Iş), ziya anlamını, ((ık) sız birçok kelimelerle ortaklaşmaktadır. Işlak, ışlak, ışılak, ışıldamak, ışılğı, ışım, ışın, ışınmak, ışkırık, ışlamak, ışttın gibi... (Iş) da (ış) şekli ile ortak olarak, fiil, amel anlamı da vardır. (Iş) da cereyan, seylan vardır. Ziya akar bir olgudur. İk mak'tan ikiş: cereyan demektir. İnsan natür içinde ziyasını gördüğü kaynaktan sıcaklık da duyduğu için (ış) ve (ıs) arasında bir s-s ses değişimi ile biri ötekine yakın ve bir arada duyulmuş olan iki ayrı duyusu, dile getirmekte aynı söz şeklinden asırlanmış olabilir. (Ak) ve (ık) sonekleri salak ve salık, yarak ve yarık gibi hemen daima birbirinin yerini tutarak kelime düzmeğe yaramışlardır. (Daha ziyade (ak) ta faliyet, (ık) ta mefuliyet gözüktüyor. (Ik) ilk anlamını değiştirmiş ve alık: apdal, kalkık soğan küçüğü, basık: tepilmiş ve saire gibi kelimelerde türlü anlam nüanslarına hizmet etmiştir. Gerrek (ık) ve gerek (ış), her yere serbestçe ekliyebileceğimiz birer anlamlı söz bölümüdürler. (Işık) in (şavk) şeklinde yine ziya anlamına bir şekli daha vardır, arabça teşvik'teki şevk yahut şavk sülâsisi ile ilgili gibi görünür.

(Iş) ile (ık) fonetik bakımından aynı kaynaktan gelmiş de olabilir. Iş - ih-ık şeklinde bir ses değişimi mümkündür. (Ak), nasıl beyaz ve ziyadar anlamından cereyan ve seylan anlamına geçiyorsa (ık) da aslında (ış) demek olabilir. Yahut (ık), (ış) a geçmiş olabilir. (Iş) da ş - ç ses değişimi de mümkündür. Iş: faaliyet anlamı taşıdığı halde (ış) içtinap ve hayret anlamı vermektedir. Ziyanın, onu gören insana hayret vermesi anlaşılabilir, ziya, insanı irkildirdi de.

2. Parlak.
Kelime ardasından örnekler:
Par: alev, mevcut
Paramak: ihtimam etmek
Paran: şekil, esmer
Parıldama: lom'a
Parıltı: lem'a
Parım: azimet, sefer
Park: mesken
Parlak: ziyalı
Parlama: iltima etmek
Parmak:

Parsamak: şefkat göstermek, iz etmek (şefkat, türkçe şafak'la ilgili görünür).

Not: Bu yazıdaki kelime örneklerini pek azı müstesna, çoğu Tarama Dergisinden alınmıştır.

Parsak: merhametli
Paru: cilt (baru)

Bar: mevcut, hal, izin
Baran: şekil, esmer, kudret
Bardak: maşrapa
Barı: baru, siper, sur
Barıç: azimet
Barımak: emniyet altına almak
Barım: iktidar
Barın: kuvvet
Barmak: kulübe
Barınmak: fıtica etmek
Barış: sulh
Barlak: melce
Barlık: servet

Var: mal, mevcut
Varak: menzil
Varan: musip, vasil
Variş: fehm, muvasalat
Varlık: servet
Varmak: vasil olmak, azimet etmek

Ul: cezir, esas, temel
Ula: alâmet
Ulağ: posta, sal, vasıta
Ulak: haberci, hizmetçi, posta, saif
Ulamak: vasil olmak
Ulama: nema, tekessür, terfi
Ulamak: ilâve etmek, ılsak etmek, isal etmek,

Ulanmak: ittisal etmek, teselsül etmek, devretmek
Ulaşmak: iltihak, ittisal etmek
Ulaş: ittisal, mücavir, mütemadiyen
Ulaşuk: nesep
Ulatmak: takdis etmek, tanzim etmek

Ulayı: muttasıl, mütevalf
Ulmak: fesade uğramak, tefessüh etmek

Ulk: cezir, kök
Ulcay: baht, ikbal
Ulayu: kezalik, mütevalf, tekmil
[Tarlau: tar + ulayu: mezraa
Yaylak: ay + ay + ulak, a + yay + ulak
Yay + ulak, yaylak
Yay: hilâl, kavş]

Etimoloji:
(Parlak) kelimesi, kendi ardasından birçok diğer kelimelerle ortak olarak ziya anlamı taşımaktadır. Ziya anlamı (par) söz bölümündedir. (Par), (bar) ve (var) şekilleri ortak olarak (mevcut) anlamı da vermektedir. Bu bakımdan p - b - v ses değişimi görünüşü vardır. Halbuki ziya anlamında, (par), gr. pharos ve fr. phare ile birgeçer; burada p - f ses değişimi, kendisini göstermektedir. (Par) söz bölümünün asıl kaynağı, ap + ar şeklinde eklenmiş iki ayrı ilkçil söz bölümünden meydana gelmiş gibi düşünülebilir. Ap + ar, çok temiz demektir. Ap + ar, a + par, par olmuştur. (Par) da tâli olarak (hararet) anlamı da vardır. (Par) in, batı dillerindeki par ve para önekleriyle de ilgisi vardır. (Lak) söz bölümüne gelince, bütün (lak) larda olduğu gibi, bunun da (ul + ak, ulak) tan geldiği çok yakın bir düşüncedir. Ul + ak, u + lak, lak olmuştur. Tarlak yahut tarlayu ve yaylak gibi kelimelerde de bu, böyledir.

Parlak: ziya isal eden demektir

3. Sıcak.
Kelime ardasından örnekler:
Is: alâmet, buy, malik, sada
Isak: hâr
Isı: hâr
Isılık: neşmünema
Isımak: hararet vermek
Isınmak: ha-raretlenmek, imtizaç etmek, muhabbet bağlamak
Isıtma: humma, malarya

Iskın: takat
Islak: nemli
Islı: mamur, meskûn
Issız: gayri meskûn
Islık: safir
Ismık: tefessüh etmiş, mahcup, muhteriz

Iss: malik
Issı: hâr, hararet
Issıcak: germ, hâr
Etimoloji:
(Sıcak) in asıl kaynağı (ıs + sı + cak) tır. Sıcaklık anlamı, kökel olarak (ıs) taşır. İnsan güneşin (ışık) ile sıcaklığını aynı zamanda duymuştur. (ıs) ve (ış) arasındaki yakın ilgiye, önceki örneklerde işaret etmiştim. (Cak) kelimesi, kökel olarak (ca -

ma) gibi (yak - cak) şeklinde bir y-c ses değişimi görünüşü vermektedir. Yani buradaki (cak), (yak) demektir. Bir mesken hakkında ıslı, ıssız denmesi, sahip anlamına ıssız denmesi hep yine bu anlama bağlıdır. İnsanın olduğu yerde ocak vardır. (Is) da sada anlamı da var. (Islık) ta olduğu gibi. (Is) da koku anlamı var. (Ismık) ta olduğu gibi. (Is) da güç anlamı var (ıskın) da olduğu gibi... (ıs) da rutubet anlamı var; (ıslak) ta olduğu gibi. (Islaklık), değek duyusunun yani lâmisenin fonksiyonuna bağlıdır. (Sulaklık) ise, daha ziyade görek'in yani basıranın fonksiyonuna bağlıdır.

Görülüyor ki (ıs) in (ış) ile de yakınlığı dilekate alınır, insanın beş duyusunun yani görek, işitek, koklak, tadak, ve değek duyularının duyularını dile getiriyor. (Takat) anlamı vermesinden dolayı da kimıldanış duyusunun (kinestezi) fonksiyonunu dile getiriyor. Bu kadar her taraflı anlamlar taşıyan bir söz bölümü, arkaik şeklini hâlâ bile koruyan kökel bir (ek) olarak alınabilir.

4. Ateş.
Kelime ardasından örnekler:
At: nam, şöbrer
Ata: cet, eb, âlim
Atamak: tayin etmek, tekip etmek
Atan: meşime
Atanak: cezir
Ataş: humma (ataç: ceddani, atak: cüretkâr, müteceviz)

Ateş: fiyevr, hararet, lehip
Atmak: defetmek, endahet etmek
Atmak: meniy
Ad: falihayır, şan
Ada: peder (cezire)
Adaş: hemnam
Admak: râmetmek, tahakküm etmek
Aşmak: haddi tecavüz etmek, taaddi etmek, tecavüz etmek, ubur etmek

Od: Ateş
Etimoloji:
(At + aş) da (at) in ve (aş) in anlam fonksiyonları araştırılınca, bu kelimenin kendi ardasındaki öteki kelimelerle ortak olarak taşıdığı bir (lehip) anlamı yoktur: Bu anlam, onun tâli anlamı olmak ihtimali vardır. (Atmak) ve (aşmak) anlamlarını insan, natürde gördüğü ilk (lehip) kaynaklarından edinmiştir. Şimşek, yıldırım ve yıldırım yangını ve yanar dağ gibi kaynaklar, bu anlamları beslemiştir. (Ataş) insan elile elde edilmeğe başlayınca evde ocağa bağlanmıştır. Ocak, insanın ilk ailesinde (grda) olan (aş) in ve mücamaa olan (yat - at) in karargâhı olmuştur. (At) in (ad), (yat) in (yad) anlamları da dikkati çekmektedir. Yatmada (biri) ve (öteki) vardır. (Aş) hem grda: hem mücammaadır. (Atmik) meniydir. (Atmak) endahet demektir; (adamat) nezretmek ve tesmiye demektir. (aşmak) ta tecavüz ve taaddi anlamı, fakat (aşam) da tegaddi anlamı vardır.

(At + eş) in bir de şu şekilde etimolojisi yapılabiliyor: Eğer (od) söz bölümünün kökel anlamı (lehip) ise (od + ış), ateş'in asıl kaynağı olabilir. Çünkü (ateş), ona yaklaşan ve onu gören insana hem hararet hem de ziya duyularını vermiştir. (Adaş) kelimesi ad + aş, a + daş şeklinde gelişerek (daş) son ekini yaratmış gibi görünür. (Daş) buradan ayrılarak, analogi yoluyla birçok kelimelerin sonuna eklenmiştir. At + aş, a + taş, taş (yahut daş) in hacet anlamı, fırlatılabilen maddiğ bir kitle olması yahut yanmanın, pişmenin maddiğ kitleye sertlik vermesi gibi görünümlerden mi kaynak alıyor, acaba:

5. Gök.
Kelime ardasından örnekler:
Göğde:
Göğen: mavi
Göğ - mek: yeşilleşmek, tenebbüt etmek
Göğünmek: kemâl bulmak
Göğüs: ağış, sadr, sine
Gök: asuman, eflâk, felek, mavi, sema

Gökçe: ahdar, lâtif, mavi, semavi
Gökçek: ahsen, behiç, latif, melih, zarif.

Gökçen: dilber, zarif
Gökçül: nilgün
Gökşin: mavi

Öğ: zekâ

Öğ: akıl, zihin, sine
Öge: akıllı, zeki
Öğek: burç
Öğlemek: hasret çekmek, iştiyak duymak
Öğleşme: meşveret
Öğlü: hakim, zeki
Öğme: medih, sitayiş
Öğrek: cemiyet, maşer
Öğrenme: istihbar, teyakkum, tederris

Öğrük: munis
Öğrüng: memnun
Öğrümme: ünsiyet
Öğsemek, öğsimek: arzu etmek
Öğün: defa, hisse, vakıf
Öğünç: İftihar
Öğürme: gaseyan
Öğür: refik, enis
Öğürsemek: istinas etmek
Öğürsek: şehvetli
Öğüş: binihaye, fazla, medih
Öğüt: direktif, nasihat, rey
Öğümeç, öğütmeç: tahnetmek
Ök: akıl, sine, sadr
Öke: hısm
Öklemek: tedip etmek
Öklenmek: Tefehhüm etmek (öğlenmek: aklı başına gelmek)

Ökü: akıllı
Ökmek: hamdetmek, cemetmek
Ökmen: hasat
Öksemek: arzu etmek
Öksümek: arzu etmek
Öksüz: yetim
Ökünmek: endişe etmek, nedamet etmek

Ökünç: peşimanlık
Ökürmek: teessüf etmek
Öküt: direktif
Ökürmek: maharetle idare etmek
Etimoloji:

(Gök) anlamı söz bölümü, yükseklik, olgunluk, güzellik anlamları vermektedir. Asıl kaynaktaki anlamı mavi olsa gerek. Bu kelime üzerinde, zaten kendiliğinde görüntülerle ve kaynaklarla birbirlerine yakın komşu olan yeşil ve mavi anlamları karışmaktadır. (Gök) ün ilkçil anlamı, bir renk duyusu anlamı olsa gerektir. Mavi olan sema yukarıdır ki, olgunluk anlamını da beraberinde getirmiştir. (Öğ) ve (ök) anlamlı söz bölümlerinin insanın iç yaşayışına bağlı olgulara işaretlemesi de (gök) e ilgili gibi görünür.

İnsanın anlayışı, kendi tarihsel gelişiminde daha ziyade konkreten abstraye geçtiğine göre, (sema) ile (aklı) yani (gök) ile (ök) birbirine ulaşıktır. İnsan, (gök) ü öğmüştür. Çünkü (gök) güneşin dolaştığı uzaklıkları ve yükseklikleri kucaklamaktadır. Ve çünkü (gök), ona yağmuru da vermiştir. (Gök) aybatlı, güzel ve korkunçtur, da... (Gök), yeri idaresi ve tahakkümü altında tutmuştur. (Ök), himayedir; (öksüz) himayesiz demektir. (Ök) akıldır; öklü akıllı demektir. (Gök) kelimesinin asıl gelişimi şöyle geçmiş olsa gerektir: Ök + ök öğ + ök, ö + gök, gök. (Gök) ile (k) anlamları arasındaki ilgi anlaşılabilir bir ilgidir.

6. Su.
Kelime
Su, sub, suğ, sup, suv: ab
Suh: sakin
Suh: can
Suk: heves, hırs
Suz: can
Sü: asker, leşker
Sük: sakin
Süm: his
Sümsük: miskın
Süvün: gafil
Sualmak: fena bulmak
Sulak: iska yeri (su + ulak, sulak)
Sulama: irva, iska
Sulanç: sarap içmiyen (yani su içen)
Sulanma: teleyyün

Sulav: iska yeri
Suğat: iska yeri
Susak: (su us + ak): atşan
Suvak (suv + ak, suvak, savak): kanalı
Suvat (suv + at, suvat) : havuz, hazne
Yahut
[Su + uvatmak'tan suvat. Uvatmak: kal'etmek, kesretmek: uvatma: münasafa]
Su: akıl, zekâ
Usağ: atş
Usak: fenalık
Usal: âtil, cebin, zayıf
Uşan: gaflet, kelâl
Uskarmak: iska etmek
Uslu: sakin, mazlûm
Usmak: atşan olmak

(Soni var)

Endüstri bahisleri:

Macar endüstrisi

Budapeşte'de kaldığımız günlerde Macar endüstri bilgi sekreteri B. Vegh bize çok değerli yol gösterirlik etti. Türkçeyi çok güzel konuşan B. Vegh bizi yeni kurulan Endüstri Bakanlığı müsteşarı Vitez Petnehazy Antal ile macar endüstriyeller birliği direktörü doktor Maks Fenyö ile tanıştırdı. Bu zatlar bize Macaristan endüstrisi hakkında değerli şeyler öğrettiler.

Şurasını hemen söylemeliyiz ki bugünkü Macaristan her şeyden önce bir tarım ülkesi olmakla beraber güçlü bir endüstri devletidir de. Son istatistiklere göre Macaristan nüfusu iş bölümü bakımından şöyle ayrılmaktadır:

Tarım ile uğraşanlar % 55,8
Endüstri ile uğraşanlar % 19,
Tecim ile uğraşanlar % 5
Türlü meslekler % 21,2

Görüldüğü ki endüstri ile uğraşanlar genel nüfusun 1,5 ini bile bulmamaktadır. Fakat üretim değeri bakımından Macaristan ekonomisinde endüstrinin yeri bundan daha çok yüksektir (1):

Tarım üretimi: 3.860.000.000 Pengö.

Endüstri üretimi: 2.700.000.000 Pengö.

Bu rakamlardan anlaşılmalıdır ki macar endüstri üretimi tarım üretiminin dörtte üçüne yakındır.

Bugünkü macar endüstrisi yalnız toprak ürünlerini hammadde olarak kullanan ilkel düzeyden çıkmış bulunmaktadır. Gerçi Macaristanda birçok un, alkol, konserve, bira, zeytinyağı, deri fabrikaları vardır. Fakat bunların yanısıra demirle işlenen büyük fabrikalar, tarım ve endüstri makineleri, elektroteknik ve radyo makineleri yapan büyük ve ileri bir endüstri de kurulmuş bulunmaktadır.

B. Petnehazy Antal'ın anlattıklarına göre Macaristanda büyük ölçüde endüstrileşme hareketi 1867 de başlar. Devlet o tarihte çıkardığı bir kanunla bazı endüstri kollarına bilvasıta ve demiryollarına ise doğrudan doğruya para yardımları yapmaya başlamıştır.

Devletin endüstriye yardımı 1907 de daha ziyade artmıştır. 1907 de birçok fabrikaları kurmak için devletçe 30 milyon kron harcanmıştır. Devletin bu yardımı üzerine Macaristanda endüstri için çok parlak bir inkişaf devresi açılmış ve bilhassa madenler ve demir endüstrisi önemli surette ilerlemiştir.

Genel savaştan önceki yıllarda macar makina ve gıda maddeleri endüstrisi oldukça ilerlemiş bulunuyordu. Bu devrede devlet artık doğrudan doğruya para yardımlarını kesmiş ve ancak vergi muafiyetleri (bağışıklık) gibi tedbirlerle endüstriye yardım ediyordu.

Trianon andlaşması Macaristanın ekonomik alanda vardığı bütün iyi sonuçları altüst etmiştir: topraklarının üçte ikisi ile nüfusunun yarısını kaybeden Macaristan yeniden çok zor bir duruma girmiştir. Mesela: bugünkü Macaristanda pek az orman kaldığından yalnız odun ve kereste ithalatı için her yıl dışarıya 100-150 milyon Pengö verilmektedir.

Trianon andlaşması Macaristanın zengin demir madenlerini de ulusal sınırlar dışında bırakmıştır.

(1) Bu rakamlar 1929 yılına aittir.

Savaştan sonra Macaristan endüstrisi canla başla sarılmıştır. Yeniden bir endüstri bakanlığı kurulmuştur. Bütün bu çalışmaların hayati sebepleri vardır:

1) Nüfusun sıklığı: Macaristanda bugün sıklık Km 2. de 93 dır. Halbuki tarım Km 2. ancak 70 kişiyi geçindirebilir.

2) Bundan başka Avusturya - Macaristan imparatorluğu zamanından kalma kabarrık bir işyar ve orta sınıfın kalmış olması, bunların çoğunun geçinmek için türlü endüstrilere başvurmaları.

Savaştan önce Budapeşte etrafında toplanmış bulunan macar endüstrisinde Transilvanya ve Slovakya gibi toprakların yabancı devletler eline geçmesi üzerine müthiş bir hammadde sıkıntısı baş göstermişti. Bu yüzden bu endüstrinin yaşayabilmesini sağlamak için en rasyonel metodlara başvurmak gerekmiştir. Mesela: savaştan önce 22 milyon kental buğday öğüten Budapeşte un fabrikaları şimdi ancak 5 milyon kentalik iş bulabiliyorlar. Endüstri Bakanlığı Macaristanın karşılaştığı bütün zorlukları daha kolaylıkla halletmek için kurulmuştur. Bu bakanlık ülkedeki bütün madenleri metodik bir surette araştırmak ödevini de üzerine almıştır.

Yeni endüstri bakanlığı bundan başka ülkedeki elektrik kuvvetlerinin istihsal ve dağıtılmasını da kontrol edecektir. Macar hükümeti 1933 de çıkardığı bir kanunla endüstriye yeniden bazı yardımlarda bulunmaya başlamıştır. Bu kanun kurulacak yeni fabrikaların 15 yıl müddetle hemen hemen her türlü vergiden bağışık tutulmaktadır. Fakat fabrikalara bu yardım memleket ihtiyaçlarının % 70 ini temin edecek bir düzeye varılmaya kadar yapılmaz. Bu hadde varıldıktan sonra yeniden fabrika kurulabilmesi için endüstri konseyinin kararı alınmak gerektir.

1933 kanunu buhranlı bir zamanda bulunulmasına rağmen çok iyi sonuçlar vermiş ve yeniden açılan fabrikalarda bugüne kadar 15.000 işçiye iş bulunmuştur.

Dr. ORHAN CONKER

Bozanönü - İsparta arasında ray döşeniyor

Isparta, 20 (A.A.) — Afyon - Antalya hattının şube kolu olan Bozanönü - İsparta demiryolunun yapı ve toprak düzeltme işi bitmiş, dün Bozanönünde makas atma işi yapılmış ve ray döşenmesine başlanmıştır. Bu hat üzerinde olan gerek Bozanönü ve gerekse Ispartadaki istasyon binalarının yapı işleri bitmiş, sıvalarının yapılmasına başlanmıştır. Çok kısa bir zamanda muvaffakiyetle başarılan bu yolun memleket ekonomisi üzerinde yapacağı rolden dolayı ıspartalılar sevinç içindedirler. Cumhuriyet devrinin ve cumuriyetin çelik siyasasının yurdun bu köşesini de kaplaması sarsılmaz bir dölenin, yıkılmaz bir inanım canlı bir eseridir.

Türk - Sovyet spor temaları

(Bağı 1. ci sayıfada)

Küçük Hüseyin - Zeonski maçı günün en zevkle seyredilen güreşi oldu.

Yaşar - Baskakof maçı:

Çok teknik ve usta bir güreşçi olan Yaşar'ın hamlesiyle başlayan bu maç hep onun hücumuyla ve Baskalofun minder dışına kaçmasıyla geçti. En hafifte Yaşar'ın kazanmış olması lâzımdır. Fakat yargıçlar çoğunlukla Baskalof'ı kazanmış saydılar. Halbuki Yaşar'ın gözün görünür bir üstünlüğü vardı.

Eskrim maçlarında kılıç ve kalkan gösterişleri yapan gençlerimiz

Yusuf Aslan - Katolin maçı:

Yusuf Aslan'ın bugün mütereddit güreşmesi dolayısıyla yarı ortada kaybettik. Katolin sayı hesabıyla maçı kazandı.

Nuri - Zolotof maçı:

Ulusal takımımızın ortada en iyi güreşçisi olan Nuri bugün kendisinden beklenildiğinden daha oçk güzel bir maç çıkardı. Alta ve üstte bir çok oyunlar tatbik etti. Maç tuşuz bittiğinden Türk takımının Enver, Sermed, Mustafa, Cevad olarak çıkacağı umulmaktadır. Diğerleri yedektedirler. Sovyet takımı da Kilimof, Mordevin, Bodonof,

Mehmed - Konca maçı:

Ağırda Mehmed - Konca maçı günün özlenen bir güreşi idi. Onun için Çoban minderde görüldüğü zaman da

kikalarca alkışlandı. Fakat Konca ortaya çıkmadı. Ve yargıçların üç defa çağırması cevapsız kaldı. Mehmed güreşmeden gene alkışlar arasında minderden ayrıldı.

Güreşçilerimizin gösterişleri:

Ulusal takımımıza mensub güreşçilerden bugün maça girmiyenler bu arada, birer gösteriş maçı yaptılar. Gösterdikleri oyunlar halkı kendilerini alkışlarla alkışlamağa sevketti ve maçlar 12,30 da bitti.

Bugün ikinci futbol maçı var

Bugün sovyet sporcularıyla ikinci bir revanş maçı vardır. Bu karşılaşma saat 15 de yapılacaktır. Birinci maçı noksanlar göz önünde tutularak bu gün karma takımın daha iyi bir şekilde çıkacağına umut ederiz. Ötey günkü maçı görenler haf hattımızın daha çok müdafaa yaparak forvet hattını beslemediğini ve karşı tarafın bundan faydalandıklarını söylemekte dirler. Bu fikir çok doğrudur. Hasta olan Niyazinin yerine de Selim veya İsmailin oynatılması doğru olur. İlgililerin her ihtimali göz önünde bulundurarak iyi bir takım kurmağa çalışacakları şüphesizdir ve bu onların ödevidir. Takımımızın kazanması için biz futbolculardan daha çok çalışma bekliyoruz. Üzerlerine aldıkları ödevin önemini göz önünde bulundurarak biraz daha enerjik oynamaları lazımdır.

Eskrim ulusal takımları karşılaşıyor

Bugün futbol maçlarından sonra saat 18 de gene Cezir Terbiye Enstitüsünde eskrim maçları vardır. Bugünkü maç sovyet ve türk ulusal flore takımları arasında olacaktır. Her iki taraf dört kişilik birer takım çıkaracaklardır. Türk takımının Enver, Sermed, Mustafa, Cevad olarak çıkacağı umulmaktadır. Diğerleri yedektedirler. Sovyet takımı da Kilimof, Mordevin, Bodonof,

Ulusal eskrim takımımız

Akademye, Jebrikozi, Nevitski arasında seçilecektir.

Türk ve sovyet gençliğini bir araya toplayan şölenler

İlber ve parbay B. Tandoğan bugün saat 17.30 da Şehir lokantasında sovyetli konuklar gerefine bir çay ziyafeti verecektir. Sovyet büyük elçisi B. Karahan da saat 21.30 da Sovyet büyük elçisi

Sovyet - türk eskrim maçlarına giden Bayan Suad ve Halet

liğinde bir suvare hazırlamıştır. Çay ziyafetine ve suvareye sovyet sporcuları, C.H.P. genyönkurulu üyeleri, saygınlılar, türk spor teşkilatı başkan ve üyeleri ve daha birçok kimseler çağırılmışlardır.

Yarının programı

Konuklarımız yarın sabahleyin 9.30 da Tarım ve Gazi terbiye enstitülerini ve çiftliği gezeceklerdir. Öğleden sonra dış bakanlığı tarafından 16.30 da Ankarapalasta bir çay ziyafeti verilecektir. Bundan sonra Sovyet sporcuları saat 19.45 ekspresile İzmire gideceklerdir.

RADYOLAR

ANNKARA

19.30 — Eğitim saati: Dr. H. Fikret Kanar konuşuyor.

19.40 — Halil Bediün Macar beste-kârı List hakkında bir konuşması.

19.45 — Musiki:

Sana Listten Nakguru ve rapsodi

20.15 — Yurdda gezi

20.20 — Musiki:

Plak neşriyatı: List'in eserlerinden

20.45 — haberler

Muğlada un fiatları

Muğla, 20 (A.A.) — Un fiatları yükselmektedir. Bir hafta içinde bir çuval un 150 kuruş artmıştır. Buğday beş buçuk kuruştan 8 kuruşa yükselmiştir.

— Terez'in hakkı var... Bazıları da kendimize hiç benzemezler. Bunlar, uykuda olmuş arab yavrularıdır.

Halılardaki nenfolar, kendilerine bakmayan konuklara, geçmiş tazelikleriyle boşboşuna güllümsiyorlardı.

Madam Marten, genc yeğeni Madam Bellem dö Sennon'la birlikte kahveyi dağıttı. Pol Vansı, sofrada söylemiş olduğu sözlerden dolayı kutladı.

— Siz Napolyon'dan, işittigim konuşmalarda nadir rastladığım bir zekâ hürriyeti ile bahsettiniz. Dikkat ettim ki bir takım küçük çocuklar, nazlandıkları zaman Vaterlo akşamındaki Napolyona benziyorlar. Siz bana bu benzeyişin derin sebeplerini duyurdunuz.

Sonra Döşartr'a dönerek sordu:

— Ya siz, Napolyon'u sever misiniz?

— Madam ben ihtilali sevmem. Halbuki Napolyon çizmeli ihtilalidir.

— Mösyö Döşartr, neden bunu yemekte söylemediniz? Görüyorum ki siz ya'nız, insanla başbaşa giren nükte yapmağa razı oluyorsunuz.

(Sonu var)

ULUS'un romanı:

Tefrika: 15

Kırmızı Zanbak

Yazan: Anatol FRANS

Türkçeye çeviren: Nasuhi BAYDAR

Kontes Marten, Döşartr'ın de düşüncesini söylemiş olmasını isterdi. Fakat o âdetâ ürkeklik göstererek bundan çekindi.

Şmol gene söze karıştı:

— Bir Portekiz yahudisinin eşsiz ilhamı olan üç yüzük hikâyesini biliyor musunuz?

Garen, Pol Vans'ın yaptığı parlak paradoks'tan dolayı onu övmekle beraber, zekânın böyle ahlak ve adaletle karşı harekete geçebilmesine esef ediyordu.

— Çünkü, dedi, bir prensip vardır; bu da, erkekler hakkında, yaptıkları işlere göre hüküm verileceği prensiptir.

Prenses Seniavin, damdan düşercesine sordu:

— Ya kadınlar? Onlar hakkında da yaptıkları işlere göre mi hüküm verirsiniz? Ve ne yaptıklarını nasıl bilirsiniz?

Sesler, gümüş takımlarının şıkırtılarına karışıyordu. Çıkan buğularla ağırlaşmış sıcak bir hava salonu yıkıyordu. Solan güllerin yaprakları birer birer örtüye dökülüyordu. Düşünceler beyinlere daha ateşli çıkıyordu.

General Larivyer rüya görür gibi yanındakine:

— Beni emekliye çıkardıkları vakit, gidip Tur'da yaşayacak ve çiçek yetiştireceğim.

Sonra, iyi bir bahçevan olduğunu söyledi. Adını bir güle vermişlerdi. Bundan dolayı kendini bahtiyar sayıyordu.

Şmol, üç yüzük hikâyesini bilip bilmediklerini gene sordu.

Bu sırada prenses sayıladı kızdıyordu:

— Demek ki siz, Mösyö Garen, insanları aynı şeyi ayrı sebeplerle yaptıklarını bilmiyorsunuz?

Montessii prensese hak verdi:

— Evet Madam, dediğiniz gibi, yapılan işler hiç bir şeyi ispat etmez. Bu düşüncenin doğruluğu, Don Juan'ın hayatının, ne Molyer ve ne de Mozar'ca bilinmemiş olan bir safhasında, göze çarpacak kadar açık ola-

rak görünür. Ben bu hayat safhasını Londra'da dostum Ceyms Lovel'in anlatmış olduğu bir ingiliz masalından öğrendim. Bu masala bakılırsa o büyük aldatıcı, üç kadınla vaktini kaybetmiş: bu kadımlardan biri bir burjuva imiş; kocasını seviyormuş. Öteki rahibe imiş; rahibe kalmak için içmiş olduğu andan dönmeğe razı olmamış. Üçü bir fuhuş hayatı sürdükten sonra çirkinleşmiş olan üçüncüsü kötü bir evde hizmetçilik ediyormuş. Yapmış olduğu, görmekte bulunduğu şeylerden sonra sevdamın onca bir anlamı artık kalmamış. İşte bu üç kadın, ayrı ayrı sebeplerle, aynı harekette bulunmuşlar. Bir tek hareket hiç bir şey ispat etmez. Bir insanın değerini meydana getiren şey bütün hareketlerinin küll halinde, ağırlığı ve yekûnudur.

Madam Marten:

— Hareketlerimizin bazılarında kendi halimiz, kendi simamız vardır: bunlar bizim öz çocuklarımızdır. Bazıları da kendimize hiç benzemezler.

Kalktı ve generalin koluna girdi.

Prenses, Garen'in kolunda, salona geçerken:

Balkanlara giden arkadaşımızda n:

Saray - Bosna

Bosnanın müslüman olduğunu oılmekle beraber, balkanların kuzay ucunda, memleketimden birkaç günlük mesafede, beni tekrar bir Anadolu manzarasının karşılayacağını sanıyordum: Ağaçlı tepelerle çevre sarılmış olan Saray-Bosna'yı, yüksekçe bir sırttan seyrederken, gözlerimin önüne serilen bu bol yeşilli bol minareli panorama bana o kadar Bursa'yı hatırlattı. Ve şehrin sokaklarında dolaşırken, Zaman nehri üzerinde tersine bir akışla, on yıldan öncesine aid bir maziyi, sanki bir rüyada, yeniden yaşıyorum sandım: fesler gene, yolları bir gelincik tarlası gibi kıvılcı boyyor ve güzel mi, çirkin mi oldukları belirsiz kadınlar, akpak çarşafı ve kapkara peçeleriyle, köleliğin görünmez zencirlerini ardılarında sürükliyerek, ağır ağır ve başları eğik, önümden geçiyorlar.

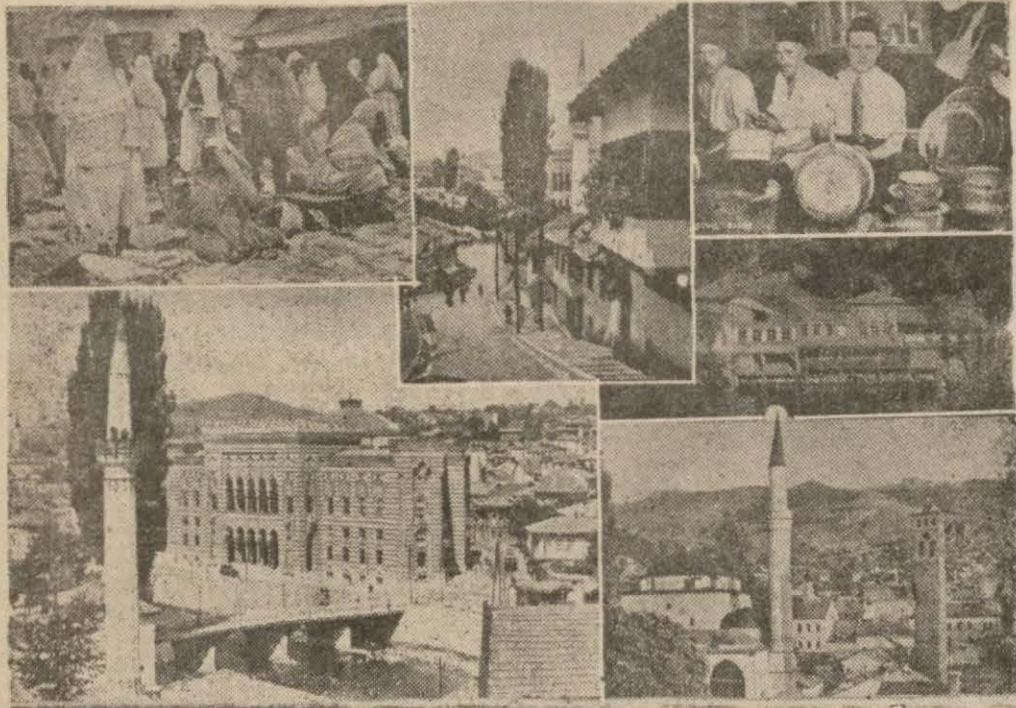
Türk Anadolu ve Rumelinin dar ve dolambaçlı tipik sokaklarını, cumbalı, kafesli ve çifte geniş kapılı tipik evlerini, ince uzun minareli tipik camilerini, sebillerini, havuzlarını, medreselerini mezarlık ve türbelerini, mescid ve tekyelerini, basık tavanlı, tavla şakırtılı kahvelerini, gürültüsüz ve disiplinli hayatını koynunda toplamış olan Saray - Bosna'da, bir Anadolu şehrinde bu uamak hayalini kaybetmemek için, kullarımı, etrafımdaki yüzleri ba-

bilir hangi boşnak kızlarının veya delikanlılarının yıllaryılı göz nuru dökerek sırma ve ipekle işledikleri bütün bu motifler, silahlar ve kutular üzerindeki bütün bu sedef kakmalar, kapılarda ve tahta eşyadaki bu eşsiz oymalar, hepsi hepsi, buraya asırlarca evel, din yoluyla girmiş olan halis türk kültürünün en güzel, en hayret verici örnekleri.

Ve bu bir başından girip öbür başından çıkıncaya kadar, kulaklarınızı çekiç sesleriyle dolduran bakırcılar çarşısını, bu rahat - lokumcuları, bıçakçıları, bütün bu türke has olan el sanatlarını, türke has şekliyle balkanların hattâ içinde hâlâ büyük türk kalabalıkları bulunan şehirlerinde bile bu kadar tam olarak, bu kadar muhafaza edilmiş olarak bulamazsınız.

Ve slâv ırkının en temiz, en güzel ve muntazam yapılı soyuna burada rastlıyoruz. İslamlik onlara biraz daha suples vermiş, onları biraz daha yumuşak ve uysal bir hale koymuş. Kim bilir, belki bu hükmümde ifrata kaçıyorum ve belki de kültür birliğinin verdiği yakınlık bana onları bir sempati adesesinden gösteriyor.

Fakat her ne de olsa, türk olduğumu öğrendikleri her yerde gördüğüm Boşnakların şahsında türklüğe karşı göstermiş oldukları taşkın sevgi ve ilgiyi hiç

Saraybosnada— Yukarıda solda: Pazar yeri, ortada: Şarbaylığa giden sokak, sağda: Kazancılar, altta: Bir kahve, aşağıda solda: Şarbaylık binası, sağda: Be gova câmisi

na bu şehir kadar şempanik gelen insanların konuşmalarına tıka-mak istiyorum. Biliyorum ki bu her şeyiyle vatanımı andıran yerde benim dilim konuşulmuyor.

Fakat dillerini bu kadar ısrar ve inadla korumuş olan müslüman Bosnalılarda slâv kültür ve ananelerinden hiç bir iz bulamazsınız.

Aydınların, Anadolu'da olduğu gibi, yeni yeni batı yaşayışını kabul etmeye başlamış oldukları Bosnanın eski evlerinde, hâlâ, çocuklar, okul dönüşü, kunduralarını sokak kapısının yanında bırakarak, tahta merdivenlerde ve döşemelerde ayaklarının ucuna basarak, ve gürültü etmekten korkarak, yumuşak bir mindere bağdaş kurmuş olan büyük babalarının elini öpmeye ve hayır duasını almaya giderler. Hâlâ, boşnak kızları, pişirdikleri kahveye hususî bir özen göstererek hünerlerine hayran etmek istedikleri erkek misafiri, oda kapısının yarı aralığında seyrederek; ve akşamları hep bir arada toplanan ayle, yemeği, kalaylı bakır kablara tahta kaşıkların dizilmiş olduğu kocaman bakır sinilerde, yere diz çökerek yer.

Hakikaten görülmeye değer bir zenginlikte olan Saray - Bosna müzesinde beni en çok ilgilendiren, etnografya kısmı oldu. Burada, katolik ve ortodoks halka aid eşya müstesna, gene bir türk müzesinin içinde gibiydim. Pa-

biçilmez kumaşlar üzerinde, kim

bir zaman unutamıyacağım.

Yukarıda anlattıklarımın okurlarımı yanlış bir zanna sürükleyebileceğini hissediyorum. Hemen söylemeliyim ki Saray - Bosna baştanbaşa bir müslüman şehri değildir. Seksen bin kişilik nüfusu arasında katolik ve ortodoksların mikdarı da önemli bir yekûna varır. Fakat müslümanlar çoğunlukta dırlar ve bu yüzdendir ki Saray - Bosna bir müslüman şarbayı tarafından idare edilmektedir.

Daha çok hıristiyan halkın oturduğu ova kısmında gelişen, Avrupa'da ve güzelleşen Saray - Bosna'nın, müslümanlar, yüksekçe sirtlarına tırmanmışlardır. Bahsettiğim asıl müslüman Bosnada bu sirtlar ve hemen eteklerinde bulunan kırsımlardadır.

Saray - Bosna'da, yenileşme sine ve modernleşmesinde, tıpkı Ankara veya başka bir Anadolu şehri gibi bir manzara gösteriyor. Pek az değişikliklerle ananavî şeklini muhafaza eden eski şehir olduğu gibi bırakılmış, bütün banyırdırlık gayreti, yeni kurulan taraflarına harcanıyor.

Saray - Bosna, kendini bana hemen sevdiren ve daha fazla kalamadığıma acınarak ayrıldığım seyrek Balkan şehirlerinden biri oldu. Bu vaziyetinin hakkında ki duygularımı anlatmaya çalıştım. Saraybosnalılardan da ayrı bir yazıyla bahsetmek istiyordum.

Yasar NABI

Korkunç bir fırtına

Londra, 20 (A.A.) — Atlas denizi Manş denizi ve kuzay denizindeki bütün kıyılarda çok zorlu bir fırtına hü-küm sürüyor.

Dün akşam fırtınayüzünden üç kişinin öldüğü, bir çok kimselerin de yaralandığı bildiriliyordu. İslanda adasının dokuz yüz kilometre açıklarında fırtınaya tutulan Verdulia vapuru tel-sizle imdat dilemiş ve tayfa vapuru terketmek zorunda kalmıştır.

Esbe adlı Finlandiya vapuru Küm-berland yakınlarında kayalara çarpmış ise de, içindekiler kurtarılmıştır.

İngar adlı Norveç vapuru Mersey kanalında tehlikeli bir durumdadır.

Hayland vapuru Kormer açıklarında uskurunu kaybetmiş ve gemiyi yedemek mecburiyeti hasıl olmuştur.

Bir çok yerlerde uçak servisleri ya prılamamaktadır. İngilterenin kuzayında, İskoçyada telefon muhaberatı kesilmiştir.

Vapur yangınının bilançosu

Roma, 20 (A.A.) — Loyit Triyestino vapur sosyetesinin genel direktörlüğü, dün, İskenderiye limanında bulunduğu sırada tutuşan Ausonia vapurunun yanması hakkında vermiş olduğu bir bildiriğe, gemi mürettebatının yangını söndürme hususunda İngiliz harb gemileri, liman memurları ve itfaiye heyetleriyle birlikte arkadaşlık duygularını fedakârlık mertebesine kadar çıkar-dığını bildirmektedir. Altı kişi yiğit-çesine ölmüş yedi kişi de yaralanmıştır.

Fesadçı papaslar

Meksiko, 20 (A.A.) — Guadalaajara polisi, Jalisco bölgesinde karışıklık çıkarmaya çalışmaktan suçlu 36 papas tevkif etmiştir. Polis aynı zamanda birçok silah, cephane ve evrak ele geçirmiştir.

Has Kalmin

ağrıları dindirir.
"HAS.. kelimesine dikkat."

SATILIK VEYA KİRALIK Konforlu ev

Çankayada 6 odalı, havagazi, su, elektrik sofabj santral, 8 dönüm bahçe, garajı havi ev kiralık veya satılıktır.
1368 telefon numarasına müracaat. 1-4669

Kiralık dükkân ve yazihaneler

Yenihal ile devrim ilk okulu arasında cadde üstünde yeni yapılmakta olan kapalı çarşıda kiralık dükkânlar ve yazihaneler İstiyenlerin belediye bankasında B. Neşet Sinangile müracaatları. 1-4720

Dr. HALİL ÇIRAY
NÜMUNE HASTANESİ DOĞUM VE KADIN HASTALIKLARI MÜTEHASSISI
Anafartalar, Otabatmaz apartmanı 3
telefon: 1228

Türk Hava Kurumu Büyük piyangosu

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir:
Yeni tertib planını görünüz
1. inci keşide 11 ikinci-
teşrin 935 tedit.

Büyük ikramiye 25.000 liradır

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000) liralık bir mükâfat vardır
Planları okuyunuz ve bu zengin piyangonun talihlileri arasına giriniz...

Uçak makinisti arıyor

Türkkuşu için müsabaka ile Yeşilköy makinist okulu mezunu bir makinist alınacaktır. İsteklilerin ilgili kâğıtlarla beraber bergün Hava Kurumu merkeze başvurmaları. 1-4767

KUÇUK ANNE

Franciska Gaal

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu ilânları

İLÂN

- 1 — Garnizon eratinın ihtiyacına sarfedilmek üzere açık eksiltmeye konulan 35.000 kilo kuru soğanın münakasa günü verilce fiyat galî görüldüğünden eksiltmesi 28-10-935 tarihine müsadir pazartesi günü saat on bire bırakılmıştır.
- 2 — Açık eksiltmeye konulan kuru soğanın mecmu tutarı 1400 lira olup teminatı muvakkatesi 105 liradır.
- 3 — Şartnamesi Ankara Levazım Amirliği satın alma komisyonunda her gün parasız görülür.
- 4 — İsteklilerin mezkûr gün ve saatte teminatı muvakkate makbuzları ile birlikte Ankara Levazım Amirliği satın alma komisyonuna gelmeleri. (3105) 4778

İLÂN

- 1 — Garnizon dahilindeki kıtaat ve müessesat eratinın mayıs 935 gagesine kadar vaki ihtiyaçlarına sarfedilmek üzere açık eksiltmeye konulan patatese verilen fiyat galî görüldüğünden on gün uzatılmıştır.
- 2 — 60.000 kilo patatesin açık eksiltmesi 28-10-935 tarihine müsadir pazartesi günü saat 10 da yapılacaktır.
- 3 — 60.000 kilo patatesin mecmu tutarı 3600 lira ve ilk teminatı 270 lira olup şartnamesi Ankara Levazım Amirliği satın alma komisyonunda her gün görülebilir.
- 4 — İsteklilerin mezkûr gün ve saatte teminatı muvakkate makbuzları ile birlikte Ankara Levazım Amirliği satın alma komisyonuna gelmeleri. (3104) 1-4777

İLÂN

Genel kurmay başkanlığı matbaasındaki linotip makinesinde yalnız gündüzleri çalışmak üzere 100-110 lira ücretli bir linotip operatör makinistine ihtiyaç vardır. İstiyenlerin Büyük erkânı harbiye matbaası müdürlüğüne müracaatları (3025) 1-4677

İLÂN

- 1 — Garnizon kıtaat ve müessesat hayvanatının ihtiyacı için kapalı zarfla münakasaya konulan 810.000 kilo kuru ota verilen fiyat yüksek görüldüğünden 1 2. teş. 1935 tarihine müsadir cuma günü saat on beşte pazarlığa dökmüştür.
- 2 — Şartnamesi Ankara levazım Amirliği satın alma komisyonunda tatil günlerinden maada hergün görülebilir.
- 3 — Şartname parası 203 kuruştur.
- 4 — Eksiltmeye girecekler mezkûr otun mecmu tutarı olan 40.500 liraya mukabil 3037 lira 50 kuruş teminatı muvakkate makbuzları ile mezkûr gün ve saatte Ankara levazım Amirliği satın alma komisyonuna gelmeleri. (3018) 1-4689

Diş Hekimi

A. Rıza Oktay

Adliye sarayı karşısında
No: 58 Telefon: 3881
Gece gündüz hastalarını kabul eder. 1-4603

Doktor HİLMİ KOŞAR

Cebeci Hastahanesi Cilt, Saç, Zührevî hastalıklar Mütehasısı

Balıkpazarında Polis noktası karşısında, Çıkrırcılar yolu-
kuşu alt başındaki evinde,
Hastalarını her gün öğleden sonra kabul eder.
Telefon: 3506

G Ö Z

Mütehasısı

Dr. Cevad Arif

Atasagun

Anafartalar caddesi Zenit saat mağazası üstünde No. 70 salı günleri . Yoksuzlara parasız

Dr. TURGUT

Cebeci Hastanesi Operatörü
Hastalarını Adliye Sarayı karşısında Hayatı apartmanında her gün 15 den 19 za kadar kabule başlamıştır.

YENİ ECZANE

Zeiss gözlükleri, korsalar.

Kiralık daire

Kavaklıdere'de tenis mahalli karşısında dört oda, banyo, elektrik ve havagazi tesisatını havi-dir.
Şehir bahçesine müracaat.
Telefon: 3797 1-4756

Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlanları

MUHTELİF ELEKTRİK MALZEMESİ

Tahmin edilen bedeli (70000) lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğü satın alma komisyonunca 7/2. Teşrin/935 tarihinde perşembe günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname (üç) lira (50) kuruş mukabilinde komisyonandan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (4750) lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyonaya vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaike mezkûr gün ve saatte komisyonaya müracaatları. (3015) 1-4704

Kayasta yapılacak inşaat Keşif bedeli (3580) lira (60) kuruş olan yukarıda vazılı inşaat Askeri fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 6. 2. teşrin 1935 tarihinde çarşamba günü saat 14 de açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname (18) kuruş mukabilinde komisyonandan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (268) lira (55) kuruş, 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. maddelerinde vazılı vesaike muayyen gün ve saatte komisyonaya müracaatları. (3014) 1-4663

5 kilo 22 bomeli amonyak
20 top şeffaf resim muşambası
400 top prusyat kâğıdı
50 top ozalit kâğıdı
25 top şeffaf ozalit kâğıdı

Tahmin edilen bedeli (1895) lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askeri Fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 4. 2. teşrin 1935 tarihinde pazartesi günü saat 15 de açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parası olarak komisyonandan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (142) lira (13) kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaike mezkûr gün ve saatte komisyonaya müracaatları. (3015) 1-4662

Ankara İlbaylığından:

Ankaranın aşağı ayrıncı mevkiinde kâin verginin yeni kaydında yeni 84 numarasında Müytop İbrahim adına yazılı olan 9 dönüm miktarındaki harap bağın senetsiz tasarruftan tapuya tescilli varisleri tarafından istenilmiş olduğundan bu yerin mülkiyeti hakında yerinde tahkikat yapılmak üzere 4-11-935 pazartesi günü saat dokuzda yerine memur gönderileceğinden bu bağda benim hakım var diyenlerin ellerindeki belgelerle beraber Ankara tapu direktörlüğüne ve yahut tayin edilen günde yerine gidecek memura baş vurmaları bildirilir. (3090) 1-4784

Jandarma genel komutanlığı Ankara satın alma komisyonundan:

1 - Jandarma ihtiyacı için aşağıda madde çeşit ve miktar, eksiltme gün ve ilk teminat bedelleri yazılı üç kalem yiyecek ve yakacak komisyonumuzca açık eksiltmeye konulmuştur.
2 - Her üçüne ait şartname parasız komisyonundan alınabilir.
3 - İsteklilerin eksiltme saatına kadar ilk teminat makbuz veya banka mektuplarını komisyonuna vermiş olmaları.
4 - 2000 liralık makarna 8.11-935 cuma günü saat (10) da ilk teminatı 150 lira kilosu 25 kuruştan 2000 liralık çekirdeksiz üzüm 8-11-935 cuma günü saat 14 de ilk teminatı 150 lira kilosu 25 kuruştan 2942 liralık kok kömürü 9.11-935 cumartesi günü saat (10) da ilk teminatı (220) lira (65) kuruş tonunun bedeli (2900) kuruştur. (3088) 1-4785

Kırkağaç Belediye Reisliğinden:

Nafia Vekâleti celilesince tasdikli projesi, keşifname ve fenni şartnameleri dairesinde Kırkağaç kasabasında kurulacak yeni elektrik tesisatı, eksiltmeye konulmuştur.

Keşfedilen bedel (38857 lira 40) kuruştur. Şartname ve keşifname suretleri bedelsiz olarak Kırkağaç belediye reisliğinden alınır. Bütün tesisatın projesi de Kırkağaç belediyesinde görülebilir. Eksiltme 15 Birinci teşrinde itibaren iki ay olup ihale 16 kânunuevel 935 pazartesi günü saat on altıda Kırkağaç Belediye dairesinde yapılacaktır. Eksiltme kapalı zarf usulüdür. Muvakkat teminat miktarı (2915) liradır. İstekliler 2490 sayılı kanunun bütün ahkâmını uymak şartıyla eksiltmeye iştirak edebilecekleri ilan olunur. (3073) 1-4779

Ankara İlbaylığından:

1 - Ankara Sivrihisar yolunun 11+000 . 14+000 kilometreleri arasında 800 metre mikâp taş ihzaratı 1600 lira bedeli keşfile pazarlık suretiyle eksiltmeye konulmuştur.
2 - Eksiltme 28-10-935 pazartesi günü saat 15 de Ankara vilâyet binasında vilâyet daimi encümeninde yapılacaktır.
3 - Eksiltmeye girebilmek için 120 liralık muvakkat teminat ile bu işi yapabileceğine dair Nafia Müdürlüğünden ehliyet vesikasını haiz olması lazımdır.
4 - İstiyenler bu işe ait şartname ve keşif evrakını ve sair evrakı Ankara vilâyeti Nafia Müdürlüğünde okuyabilirler. (2996) 1-4611

Pazarlık ilanı

Maliye Vekâletinden:

1 - Pazarlığa konulan işler (Başvekâlet binasının giriş kapısı ile dahilinde ve umum saçakların tamir işi). Keşif bedeli 225 liradır.
2 - Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır.
a) Fennî ve hususî şartname
b) Keşif cedveli
İstiyenler bu şartname ve keşif cedvelini bedelsiz olarak görülebirlir.
3 - Pazarlık 4 ikinci teşrin 1935 pazartesi günü saat on beşte Maliye Vekâleti Millî Emlâk müdüriyetinde yapılacaktır.
4 - Eksiltme pazarlık usulüne yapılacaktır.
5 - Pazarlığa girebilmek için isteklinin 16 lira 87 kuruş muvakkat teminat varakasını ve Nafia müdürlüğünden verilmiş fennî ehliyet vesikasının göstermesi şarttır. (3075) 1-4747

Ankara İlbaylığından:

İmar müdürlüğünce şuyulandırılmış olan hususî idareye ait eski yangın yerinde 82,96 metre murabbar arsa şuyunun izalesi için açık arttırmaya konulmuştur.
İhale 4.11-935 pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır.
Arttırmaya girmek isteyenler 12 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat makbuz veya mektubule ihale günü saat 15 de daimî encümenine gelmeleri lazımdır.
Şartnameyi görmek isteyenlerin hususî muhabebe müdürlüğüne müracaatları ilan olunur. (3108) 1-4776

Harita genel direktörlüğünden:

1 - Muhammen bedeli (680) lira Harita Genel Direktörlüğü için bir adet Kalimatör aleti açık eksiltme ile satın alınacaktır.
2 - İstekliler şartnameyi görmek üzere her gün ve eksiltmeye gireceklerin de (51) lira teminat makbuzlarıyla 4.11-935 pazartesi günü saat (14) te Cebedide Harita Genel Direktörlüğü satın alma komisyonuna gelmeleri. (3106) 1-4771

NEOKALMİNA

GRİP
RUMATİZMA
NEURALJİ
BAŞ VE BİŞ AĞRILARI ARTRİTİZM
KAŞE

NEOKALMİNA

Afyon İlbaylığından

Afyon Kadına su şirketi hisse senedlerinden 35000 otuz beş bin liralık hisse senedine malik olan İdareî Hususiyenin sözü geçen hisse senedleri peşin para ile esham tahvilât ve hisse senedlerinin alınması ve satılması hakkında cari hükümler ve usuller ve emsaller ve teamüller veçhile ve 2490 sayılı kanunun kırk altıncı maddesine tevfikân satılığa çıkarılmıştır. İsteklilerin 1 ikinci teşrin 935 gününe rastlayan cuma günü saat on beşte Afyon daimi encümeni vilâyetine müracaatları. (3059/6246) 1-4713

Nafia Bakanlığında:

18193 lira 50 kuruş muhammen bedelli 555 paraçdan ibaret muhtelif cins mobilya kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 1 ikinci teşrin 935 cuma günü saat 15 de Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğünde yapılacaktır. İsteklilerin tekliflerini ticaret odası vesikası ve 1364,51 liralık muvakkat teminatları ile birlikte 1 ikinci teşrin 935 cuma günü saat 14 de kadar Malzeme Müdürlüğüne tevdi etmeleri lazımdır. İstekliler bu husustaki şartname ve eklerini parasız olarak Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğünden alabilirler. (2960) 1-4657

Ankara valiliğinden:

Kara Purçak köyünün Tatlıdere mevkiinde kâin şarkan İmam oğlu Ahmet garben kayalık ve Mustafa şimalen kayalık ve cenuben yol ile mahdut 5300 metre murabbarından ibaret 159 lira bedeli muhammenli bağın mülkiyetinin ihalesi 25-10-935 cuma günü saat 15 de yapılmak üzere artırma işi on gün uzatılmıştır. İsteklilerin 11 lira 93 kuruşluk dipozito makbuzu ile yevmi mezkûrda defterdarlıkta kurulan satış komisyonuna müracaatları ihale bedeli nakden peşinen tediye edilecektir. (3080) 1-4780

Maliye Vekâletinden:

600 adedi, dibi ve kenarları bez kaplı kontrplak evrak koymağa mahsus sepet ile muhtelif boyda 1400 adet fersude kâğıt sepeti açık eksiltme ile mübayaaya edilecektir. Muhammen kıymetleri 2450 lira olup isteklilerin 190 lira 50 kuruş teminat mektupları ile birlikte 1-11-1935 günlemesine tesadüf eden çarşamba günü saat 14 de maliye vekâleti kırtasiye müdürlüğünde müteşekkil komisyonuna müracaat etmeleri ve memhur nümüneleri Ankarada merkez ve İstanbulda Dolmabahçe deposunda görülüp buralardan şartnameleri alınacaktır. (3005) 1-4656

Harita Genel Direktörlüğünden

1 - Muhammen bedel (16000) lira Harita Genel Direktörlüğü için bir adet matbaa OFZET makinası kapalı zarf ile eksiltmeye konulmuştur.
2 - İhalesi 23-11-935 cumartesi günü saat (9) dadır.
3 - Şartname Harita Genel Direktörlüğü satın alma komisyonundan parasız verilir.
4 - Eksiltmeye girecekler (1200) lira kanunî ilk inanç veya makbuzlarla 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde yazılı vesailerle birlikte teklif mektuplarını ihale saatından bir saat evvel Cebedide Harita Genel Direktörlüğü satın alma komisyonuna getirmeleri. (2849) 1-4486

Gelibolu jandarma okulu komutanlığı satın alma komisyonundan

Erzâkın Mikdarı	Tutarı	Teminatı	Ihale G. Sa.	Açık veya Cinsi	Kilo	Li. Ku.	Muvakkate tutarı	kapalı zarf usulü ile	Lira. kuruş	yapılacağı
Ekmek	215000	20962,50	1572 19	1-11-935	14	kapalı zarf				

1 - Okul erat ve hayvanatının işeşi için kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulan ekmeğin cinsi miktarı ve tahmir-bedeli ve teminatı muvakkate miktarı ihale günü ve saati yukarıda yazılıdır. Yalnız teklif mektupları saat 14 buçuğa kadar jandarma satınalma komisyon başkanlığı tarafından kabul edilebilir.
2 - Eksiltme Gelibolu Belediye dairesinde yapılacaktır. Ve şartnameler 11 sayılı jandarma Okul Komutanlığından parasız alınacaktır.
3 - İsteklilerin verecekleri teminatı muvakkate Maliye sandık makbuzu ve hükümetçe muteber banka mektubu devlet ve hazine tahvilleri ve hükümetçe tayin edilmiş sair millî eshama ve tahviller "Borsa fiatından % 15 noksanile kabul edilir. (3058/6435) 1-4714

BIRIKTİREN KAZANIR

ZİRAAT BANKASI

arsulusal arttırma günü olan 31 Birinciteşrinde Banka Şube ve Sandıklarında bir biriktirme hesabı açtırarak en aşağı 10 lira yatıranlar arasında 100 kişiye aşağıda yazılı ikramiyeleri verecektir:

Birinciye	100 Lira
İkinciye	80 "
Üçüncüye	60 "
Dördüncüye	40 "
Beşinciye	20 "
Altıncıdan ellinciye kadar	10 "
Elli birinciden yüzüncüye kadar	5 "

Kura Birincikânunun 7 sinde Ankarada Merkez binasında çekilecektir. Kuraya girebilmek için para yatıranların paralarını 7 birincikânuna kadar çekmemeleri lazımdır. 1-4684

Adliye vekâletinden:

Tahminen 12-15 forma teşkil edecek olan işverişli Hugo Oserin borçlar kanununun beher formasında ikişer bin adedinin pazarlık bastırma işi 25.10.935 tarihinde müsadif olan cuma günü saat 14 de Adliye Vekâleti levazım müdüriyeti odasında müteşekkil eksiltme komisyonu tarafından ihalesi yapılacaktır.

Muhammen bedel beher forması 24 liradan 360 liradır. İsteklilerin muhammen bedelin % 7,5 gü olan miktar teminat akçesini nakden yahut devletçe nakit makamında kabul edilen tahvilâtı malsandığına yatırarak mukabilinde alacakları makbuzlarla beraber eksiltme günü mezkûr komisyonuna gelmeleri ilan olunur. (2945) 1-4557

BİRİKTİREN KAZANIR

ZİRAAT BANKASI

KURUK OLUP

ZİRAAT BANKASI

Karaköse İlbaylığından:

1 - 75777 lira keşif bedelli Diyardin ilçesi merkezindeki ilk mektep binası inşaatı kapalı zarf usulüyle ve on beş gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.
2 - Bu işe ait evrak şunlardır:
A - Fennî şartname
B - İdarî şartname
C - Keşif hulâsa
D - Mufassal keşif
E - Rayiç cedveli
F - Plân
3 - Muvakkat teminat 633 liradır.
4 - İsteklilerin en az on bin liralık hükümet inşaatını muvafakiyetle yaptıklarına dair vesika ve ticaret odasında kayıtlı bulduklarına dair de makbuz ibraz etmeleri lazımdır.
5 - Bu tahsisattan beşbin lirası 935 bütçesinden 935 mali yılı sonuna kadar ve üç bin dört yüz kırk lira da 936 bütçesinden 936 yılı ağustos sonuna kadar yapacağı iş nisbetinde tediye edilecektir.
6 - Kat'î ihalesi 25-10-935 cuma günü saat 15 de vilâyet encümenindedir.
7 - İsteklilerin teklif mektuplarını saat 14 de kadar Ağrı Vilâyet encümeni başkanlığına tevdi etmeleri gereklidir. (6408) 1-4679

Mardin Gümrük taburu satınalma komisyonundan:

1 - Gümrük Muhafaza teşkilâtı için aşağıda cins ve miktarı yazılı yirmi iki kalem erzâkın 1 ikinci teşrin 1935 cuma 2 ikinci teşrin 1935 cumartesi günleri saat 9 da Mardinde bulunan gümrük taburu satın alma komisyonu tarafından kapalı ve açık kırdırma yapılacaktır.
2 - İstekliler kırdırmanın tasdikli şartnamelerini görmek üzere hergün komisyon müraacaat edebilirler.
3 - Kırdırmaya girecekler alınacak erzâkın komisyonca tasarlanmış tutarlarının yüzde 7,50 Mardin Gümrük vezne makbuzu ve yahut banka mektubıyla gelmeleri ilan olunur. (6176)

Erzâkın cinsi	Kilo	Erzâkın cinsi	Kilo
Un	82000	Sabun	1500
Şeker	1100	Kuru üzüm	1400
Sığır eti	21000	Nuhut	6200
Bulgur	8700	Sade yağ	2500
Ođun	400000	Salça	451
Soğan	4100	Tuz	4000
Pirinç	3000	Biber kırmızı	90
Zeytin	500	Ot	23000
Patates	4000	Arpa	38000
Gaz	2000	Saman	20000
Çay	50		
Kuru fasulya	6200		

1-4538

Devlet Demiryolları ve Lomanları Umum Müdürlüğü İlanları

İLAN

3000 lira muhammen kıymetli on bir kalem manometre ve yedeği gümrüklemiş olarak teslimi şartıyla 5 Birinci Kânun 935 perşembe günü saat 15,30 da Ankarada İdare binasında kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 225 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalara, kanunun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeye kanunî manileri bulunmadığına dair beyanname ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe ait şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinde ve Haydarpaşada tesellüm ve sevk müdürlüğünde dağılmaktadır. (3081) 1-4781

İLAN

22-10-935 tarihinden itibaren işarı ahire kadar Haydarpaşadan-Ankaraya salı günleri, Ankaradan - Haydarpaşa çarşamba günleri Toros şüret katarları tarifesini takip etmek üzere birer yöcu katarı hareket ettirilecektir. Haydarpaşadan saat 9,40 da Ankaradan saat 7,03 de kalkacak olan bu katarlarda her sınıf yolcu arabaları ile bir yemekli vagon bulunacağı muhterem yolculara ilan olunur. (3013) 1-4721

Kapalı zarf usulüne ek siltme:

Nafia vekâletinden:

1- Eksiltmeye konulan iş Tokat vilâyetin de Niksar - Reşadiye yolunda betonarma Fadlı köprüsü inşaatı) dır.

İnşaatın keşif bedeli (21500) liradır.

2 - Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardır.

- Eksiltme şartnamesi,
- Mukavele projesi,
- Nafia işleri şeraiti umumiyesi,
- Tesviye türabiye, şose ve kârgir inşaatı dair fennî şartname,
- Betonarme büyük köprüler hakkında fennî şartname,
- Keşif hulâsa cetveli,
- Proje,

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı (107.5) kuruş bedel mukabilinde Nafia Vekâleti Şoseler Reisliğinden alabilirler.

3 - Eksiltme 11-11-935 tarihinde pazartesi günü saat 16 da Ankarada Nafia Vekâleti Şoseler Reisliği dairesinde yapılacaktır.

4 - Eksiltme kapalı zarf usulüne yapılacaktır.

5 - Eksiltmeye girebilmek için isteklinin (1612.5) lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikalari haiz olması lâzımdır:

- Ticaret Odasına kayıtlı bulunduğuna dair vesika,
- İsteklilerin yapmış oldukları işlere ait vesikalari ihaleden en az üç gün evvel göstererek Nafia Vekâletinden alacakları ehliyet vesikası.

6 - Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Şoseler Reisliği dairesine getirilerek eksiltme komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta il gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (3015) 1-4787

Kapalı zarf usulüne ek siltme:

Nafia vekâletinden:

1- Eksiltmeye konulan iş: Ankara vilâyeti Çubuk kasabası içinde Çubuk çayı üzerin de betonarma Çubuk köprüsü inşaatı) dır

İnşaatın keşif bedeli (11.500) liradır.

2 - Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardır:

- Eksiltme şartnamesi,
- Mukavele projesi,
- Nafia işleri şeraiti umumiyesi,
- Tesviye türabiye, şose ve kârgir inşaatı dair fennî şartname,
- Betonarme büyük köprüler hakkında fennî şartname,
- Keşif hulâsa cetveli,
- Proje,

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı (62.5) kuruş bedel mukabilinde Nafia Vekâleti Şoseler Reisliğinden alabilirler.

3 - Eksiltme 11-11-935 tarihinde pazartesi günü saat 16 da Ankarada Nafia Vekâleti Şoseler Reisliği dairesinde yapılacaktır.

4 - Eksiltme kapalı zarf usulüne yapılacaktır.

5 - Eksiltmeye girebilmek için isteklinin (937.5) lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikalari haiz olması lâzımdır:

- Ticaret Odasına kayıtlı bulunduğuna dair vesika,
- İsteklilerin yapmış oldukları işlere ait vesikalari ihaleden en az üç gün evvel göstererek Nafia Vekâletinden alacakları ehliyet vesikası.

6 - Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Şoseler Reisliği dairesine getirilerek eksiltme komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta il gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (3052) 1-4783

Gümrük ve İnhisarlar vekillliği

Müfettiş muavinliği

müsabaka imtihanı

Vekillik Teftiş heyetine 35 şer lira aslı maaşlı dört Müfettiş muavini müsabaka ile alınacaktır.

1 - Bu imtihana girebilmek için:

A) Memurlar kanununun dördüncü maddesinde yazılı vasıfları haiz bulunmak;

B) Yaşı otuzdan yukarı olmamak;

C) Askerlik vazifesini bitirmiş olmak;

D) Mülkiye, hukuk, yüksek ticaret ve iktisad mekteplerinden veya bunlara mümasil aynı derecedeki bir ecnebi mektepten mezun bulunmak;

E) Ahlak ve seciye itibarile kendisine güvenilir olduğu anlaşılmalıdır.

2 - İstekli olanlar ikinci teşrinin onundan önce dilekçe ile Vekillik Teftiş Heyeti Reisliğine müracaat edip oradan verilecek basılı istek kağıdını, ekleriyle birlikte ve üzerlerinde anlatıldığı gibi, eksiksiz olarak doldurup en geç ikinci teşrinin 20 sine kadar Vekâlet Teftiş Heyeti Reisliğine ulaştırmış bulunacaklardır.

3 - İsteklilerden evsafı yukarıki şartlara uygun görüldüğü kendilerine bildirilenler birinci kanunun ikinci pazartesi günü dileklerine göre ya Ankara veya İstanbulda malî, iktisadî ve hukukî mevzular dahilinde tahriri imtihana çekileceklerdir.

4 - Tahriri imtihanda kazananlar Ankara'da ayrıca bir de şifahî imtihan vereceklerdir. Bunun günü ve buna kimlerin girebileceği Vekillik Teftiş Heyeti Reisliğince adreslerine bildirilecektir.

5 - Şifahî imtihanda da kazananlardan, ilmi eserlerinden istifade edilmekte olan yabancı ulusların dillerinden birini bilenler üstün tutulacaklardır. (3102) 1-4786

Adliye vekâletinden:

Bütün mehakim ve devairi Adliye ihtiyacı için 9400 adet defterin baskı işi açık eksiltme usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 25-10-935 cuma günü saat 14 de Vekâlet levazım müdüriyeti odasında toplanan eksiltme komisyonu tarafından yapılacaktır.

Muhammen bedel 4250 liradır.

Eksiltmeye girecek isteklilerin muhammen bedelinin % 7.5 ü olan 319 lirayı nakden veya nakit makamında kabul edilen tahvilin malsandığına yatırıldığına dair sandık makbuzlarının veya bu mikdar banka mektuplarıyla eksiltme komisyonuna gelmeleri veya kanunî vekil göndermeleri (2946) 1-4558

EVLERİNİZİ, APARTMANLARINIZI, VE DİĞ ER İNŞAATINIZI

Ankara Çimentoları T. A. Ş. nin

8 İNCİ KILOMETREDEKİ

KARTAL

Fabrikasının Yeni imal ettiği, mühürlü ve damgal torbalar içindeki Alman Sun'î Portland

ÇİMENTOSU ile yaptırınız

KARTAL ÇİMENTOSUNUN EVSAFI:

İstanbul Mühendis Mektebinin 4.9.935 tarih ve 80 numaralı raporuna göre:

Harç 1: 3							
Çekme				Sıkma			
3	7	28	28 c	3	7	28	28 c
20.0	22.4	27.2	42.0	278	330	415	525

Bütün büyük işlerde müteahhidlerin kullandıkları bu çimentonun mukavemet, tazyik ve tasallübündeki evsafı fevkalâde ve emsaline faik olduğu gibi fiatça da ucuzdur. Siparişler büyük bir süratle ve bir kaç saat içinde inşaat mahalline kadar teslim edilmek suretile infaz olunur.

SATIŞ ACENTELEMİZ:

Bay Vehbi Koç, Tecim Evi

Demir ve malzeme inşaiye şirketi.

Şark levazımât inşaiye ticarethanesi.

Tel: 1060

" 1760

" 1259

Terkibi

Ateşte zayıf:	0,42 %
Si O ₂	20,70 %
Al ₂ O ₃	7,00 %
Fe ₂ O ₃	2,80 %
Ca O	65,52 %
Mg O	1,28 %
S O ₃	2,17 %
Tesbit edilemeyen:	0,11 %
	100,00 %

**Daima genç
daima güzel
KANZUK
Balsamin kremi**

Elli senelik bir maziye malik ve dünyanın her tarafında takdir kazanmış güzellik kremidir. Cildinizin güzelliği ve tazeliliğini daima muhafaza eder. Balsamin kremi memleketimizin kibar mehafilinde rağbet görmüş ciddi bir kremdir. Çilleri ve buruşukları izale ederek tene fevkalâde bir cazibe bahşeder. Ruh-nüvaz kokusu ile ayrıca şöhrat kazandırmıştır. Balsamin kremi katıyın kuruması. Teninizin lâtif tazeliliğini, cildinizin cazip tazeliliğini ancak krem Balsamin ile meydana çıkarabilirsiniz. Bir defa Balsamin kullanan başka krem kullanamaz. Tanınmış itriyat mağazaları ile büyük eczanelerde bulunur

Kiralık büyük ev

Yenişehirde İsmet ve Kazım paşa caddelerinin birleştiği köşede Avusturya sefirinin oturduğu kalorifer sıcak su garajlı ev möbelle veya möblesiz toptan veya kat olarak kiralanır.

Anafartalar caddesinde Zenit saatları üstünde Doktor Cevad Arifden aranması telefon: 2037 1-4670

31 Teşrinievvel günü arsiulusal artırma günüdür, bu münasebetle:

İş Bankası, Çocuklar Arasında Bir Müsabaka Açtı

Her çocuk "Artırma," hakkındaki düşüncesini on satırı geçmiyecek surette yazmalıdır

Bu yazılar:
29 T.Evvel tarihine kadar
İŞ BANKASI İSTANBUL ŞUBESİ
adresine gönderilmelidir.

En iyi yazan çocuğa 100 lira mükâfat verilecek, ikinciden itibaren 25 kişiye birer kumbara hediye edilecektir.

Mükâfatlar 31 teşrinievvelde dağıtılacaktır.

Millî Müdafaa Vekâleti Satılma Komisyonu İlanları

BİLİT

1 - Bir metresine tasınlanan ederi 570 kuruş olan 7000 metre haki elbiselik kumaş kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 - Üstemesi 8 ikinci teşrin 935 cuma günü saat 15 dedir.

3 - Süreksiz inancası 2992 lira 50 kuruştur.

4 - Şartnamesi iki liraya M. M. V. Sa. Al. Ko. dan alınır.

5 - Eksiltmeye girecekler kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte - süreksiz inanca parası mektup veya alıtlarile önergelerini üsteme saatından bir saat evvel M. M. V. satın alma komisyonuna vermeleri. (3083) 1-4782

BİLİT

1 - Evvelce kapalı zarfla eksiltmeye konmuş olan 21750 metre çamaşırılık beze verilen fiat gali görüldüğünden yeniden pazarlıkla alınmasına karar verilmiştir.

2 - Hepsinin biçilen ederi 5437 lira 50 kuruş ve ilk inanca parası 408 liradır.

3 - İhalesi 22.10.935 salı günü saat 10 dadır.

4 - Pazarlığa girecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde yazılı bilgilerle birlikte M. M. Vekâleti satın alma komisyonuna varmaları. (2899) 1-4491

İLAN

Hava müsteşarlığı inşaat şubesi için bir mühendise ihtiyaç vardır. Ücret bîdayeten 126 liradır. İstekli olanlar nüfus tezkeresi, hal tercümesi ve diploma tasdikli suretleri ile bonservis, sıhhat raporu ve istihdamna mani bir hali olmadırğı haklarında emniyet Md. hüsnühal mazbatalarıyla Hava müsteşarlığına müracaat etmeleri talip fazla bulunduğu takdirde müsabaka imtihanı yapılacaktır. (3069) 1-4733

İmtiyaz sahibi ve Başmu harriri Falih Rifki ATAY
Umumi neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü Naauhi BAYDAR
Çankırı caddesi civarında
Ulus Basım evinde basılmıştır.

SİNEMALAR

YENİ BUGÜN BU GECE **KULÜP**

İmî arzu üzerine
FOLIE BERGERES
Maurice Chevalier'nin en son şaheseri mutlaka görünüz.

BUGÜN BU GECE
Aşk - Heyecan ve macera romantik
YER TİTREDİ
Canlandırın: Jak Oakie

AŞK KADRİLİ - Magda Schneider